2 Cronici - Comentarii W. McDonald

Împărţirea cărţii în două părţi, 1 şi 2Cronici, s-a făcut din raţiuni de convenienţă, în original ele au format un singur volum. Astfel 2Cronici continuă cu precizie exact din punctul în care s-a încheiat 1Cronici. Linia de demarcaţie a fost însă bine aleasă: Între domnia lui David şi cea a lui Solomon.

În 1 Cronici 29 David l-a instalat pe Solomon ca succesor al său. 2Cronici continuă firul spiţei davidice de la Solomon la captivitatea Babiloneană. 1 şi 2Regi parcurg în esenţă aceeaşi perioadă de timp, dar la Cronici accentul cade aproape exclusiv pe regatul Iuda. Regii Israelului sunt menţionaţi doar în măsura în care au avut de a face cu istoria regatului Iuda. De asemenea, accentul în cartea Cronici este spiritual, pe când în cartea Regi este istoric. Deşi o mare parte a materialului este identic în ambele cărţi, Cronici conţine uneori detalii ce nu se regăsesc în Regi, asta pentru că Cronici a fost scrisă la o dată ulterioară şi cu un scop diferit. Vom comenta asupra unora dintre deosebirile dintre cele două cărţi, dar va fi imposibil să ne referim în profunzime la toate. (Alte cărţi au fost scrise în acest scop).

1Regi 1-3 ne spune ce s-a întâmplat între moartea lui David (1 Cronici 29) şi timpul când Solomon a fost instalat ca rege. Adonia şi Ioab au fost ucişi în cadrul unei lupte pentru putere, când Solomon a consolidat tronul tatălui său în conformitate cu cuvântul Domnului (1 Cronici 22:9,10).

După ce şi-a consolidat împărăţia, Solomon şi-a convocat subordonaţii, organizând o procesiune solemnă la Ghibeon, unde se afla tabernacolul.

David mutase chivotul la Ierusalim (1 Cronici 13-15), dar restul mobilierului tabernacolului se afla la Ghibeon, inclusiv altarul de bronz. Pe acest altar Solomon a adus o mie de jertfe arse de tot, un exemplu grăitor al devotamentului şi loialităţii sale faţă de Iehova, Dumnezeul tatălui său.

Dumnezeu i S-a arătat în aceeaşi noapte într-un vis, întrebându-l ce-şi doreşte cel mai mult (v. 7; 1 Regi 3:5). Cererea pe care i-o adresează Solomon lui Dumnezeu să-i dăruiască înţelepciune şi cunoştinţă ca să poată conduce poporul cum se cuvine I-a plăcut atât de mult Domnului încât i-a promis bogăţii, averi şi onoare. Într-o privinţă, Dumnezeu i se arată fiecărui credincios, întrebându-l ce doreşte. Ceea ce ne dorim în viaţă în mare măsură stabileşte ce obţinem.

Solomon a revenit la Ierusalim, începând o domnie de mare prosperitate. Versetele acestea se opresc asupra carelor sale, călăreţilor, oraşelor unde stăteau carele, argintului şi aurului, precum şi lemnului de cedru şi cailor săi. Dar însăşi prosperitatea aceasta conţinea germenii viitoarei căderi, cum adesea se întâmplă în viaţă.

B. Pregătirea, construirea şi dedicarea templului de către Solomon (cap. 2-7)

Pregătindu-se pentru lucrările propriu-zise de construire a templului, Solomon a ales şaptezeci de mii de bărbaţi care să care materialele, plus optzeci de mii de cioplitori în piatră şi trei mii şase sute de supraveghetori.

Apoi a trimis soli la regele Tirului, Hiram, cel care îi asigurase lui David cedrii pentru construirea palatului regal, solicitându-i ca acum să-l ajute şi pe el. După ce a descris semnificaţia spirituală a proiectului, Solomon a cerut concret să-i fie împrumutaţi meşteri pricepuţi care să lucreze cu artizanul pe care-l angajase David. De asemenea i-a solicitat lui Hiram lemnul necesar. Solomon a promis că va plăti cum se cuvine orice manoperă ce i se va acorda. Se pare că există o discrepanţă aici faţă de suma reală.(Cât i-a plătit Solomon lui Hiram? 1 Regi 5: îl precizează o sumă, pe când la2Cronici 2:10 găsim o altă sumă. Întâi Regi se referă la un dar personal acordat casei lui Hiram, pe când versetul 10 se referă la proviziile date lucrătorilor lui Hiram care tăiau lemne pentru Solomon.)

Discrepanţe aparente

Comentând pe marginea cărţii 2Cronici, trebuie să recunoaştem că există unele aparente discrepanţe între cartea aceasta şi relatările paralele din 1 şi 2Regi. Dacă trecem cu vederea peste aceste deosebiri, vom face un deserviciu cititorilor noştri. Pe de altă parte, dacă subliniem prea mult aceste diferenţe, vom fi în pericol de a submina încrederea în Cuvânt - ceea ce desigur nu dorim să facem. Iată care e soluţia: am hotărât să scoatem la iveală fără înconjur deosebirile principale, chiar dacă nu le vom putea rezolva pe toate. În acelaşi timp, dorim să precizăm că ele nu afectează în nici un fel inspiraţia Scripturilor, Noi credem că Biblia, în forma originală în care a fost dată, este inspirată de Dumnezeu, fără greşală şi infailibilă.

Am tratat problemele în cadrul notelor finale. În felul acesta discuţiile de natură tehnică asupra amănuntelor aparent contradictorii nu vor dăuna cursivităţii comentariului. Pe de altă parte, avem prilejul de a cerceta aceste probleme pe scurt, dar fără nici un fel de restricţii.

Multe din discrepanţe sunt erori ale copiştilor. Nu trebuie să ne mire faptul că scribii au făcut greşeli minore în copierea şi recopierea Bibliei în de-a lungul atâtor secole. Chiar şi astăzi este imposibil să se publice o carte fără ca cel puţin câteva greşeli tipografice să nu se fi strecurat.

În acest punct poate cineva va întreba: „Dacă Dumnezeu i-a putut călăuzi pe scriitorii iniţiali ai Scripturii ca textul lor să fie fără greşeli, oare de ce nu i-a putut determina şi pe scribi să producă copii lipsite de greşeli?" Răspunsul este, desigur, că El ar fi putut foarte bine s-o facă, dar în înţelepciunea Sa nu a găsit cu cale să procedeze aşa. Ceea ce este important pentru noi este ca, în pofida unor minore greşeli ale scribilor sau copiştilor (majoritatea ţinând de ortografierea numelor şi de redarea cifrelor), Biblia pe care o avem astăzi este Cuvântul lui Dumnezeu. Orice probleme care există au de a face cu detalii minore, nu cu vreo doctrină a Bibliei. Este o mare mângâiere să ne amintim că pe când Domnul Isus S-a aflat pe pământ, El S-a folosit de o ediţie a Vechiului Testament (nu de manuscrisele originale) şi a citat acest text ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu. Şi noi cei de azi putem folosi versiuni acceptate ale Bibliei cu aceeaşi încredere ştiind că ele sunt Cuvântul lui Dumnezeu!

Răspândirea faimei lui Solomon. Influenţa lui Solomon pe planeconomic şi politic a beneficiat din plin şi de existenţa unorimportante trasee comerciale care străbăteau regatul său.

Răspunsul pe care i l-a trimis Hiram lui Solomon în scris a părut să indice o recunoaştere autentică, spirituală a faptului că această lucrare era de o importanţă cu adevărat istorică. El a precizat că-i trimite pe Huram, un meşter cu o pregătire impecabilă.(Cine a fost mama lui Huram? 2Cronici 2: afirmă că a fost o femeie din tribul Dan, pe când 1Regi spune că era o văduvă din tribul lui Neftali. Răspunsul e că a fost o femeie din Dan, al cărei soţ era din tribul lui Neftali; de aici rezuită că era o văduvă din Neftali. Al doilea soţ al ei a fost din Tir.) De asemenea a promis că va trimite lemn din Liban, contra grâu, orz, untdelemn şi vin. Lemnul avea să fie transportat pe calea apei, sub formă de plute, pe Marea Mediterană până la Iopa, după care va fi transportat pe căi terestre la Ierusalim.

Cei 153 000 de străini erau canaaniţi pe care israeliţii nu-i nimiciseră. Acum ei au fost puşi să presteze muncă forţată. (Câţi supraveghetori au funcţionat la lucrările de la templu: 3 600 (2:18) sau 3 300 (1Regi 5:16)? Pentru elucidarea acestui fragment trebuie să mai consultăm alte două pasaje importante. 2 Cronici 8:10 spune că Solomon avea 250 de dregători care dirijau muncile. Adăugaţi acest număr la cei 3 600 de supraveghetori (2:18) şi obţineţi cifra de 3 850. Întâi Regi 9:23 spune că dregătorii lui Solomon erau în număr de 550. Adăugaţi această cifră la cei 3 300 de supraveghetori menţionaţi la 1 Regi 5:16 şi obţineţi 3 850. Numărul total de dregători şi supraveghetori este, prin urmare, identic în ambele cărţi; doar defalcarea este diferită. Termenul tradus prin „dregători" se referă la slujbaşi militari sau politici, pe când termenul „supraveghetori" se referă la personalul industrial (echivalent cu supervizori sau maiştri).

După alcătuirea unor minuţioase planuri şi pregătiri, în sfârşit au început lucrările propriu-zise de construcţie, în anul al patrulea al domniei lui Solomon. Deşi a dispus de peste 150 000 de lucrători, şi resurse aproape nelimitate, lui Solomon i-a trebuit totuşi peste şapte ani ca să termine uriaşul proiect. Temeliile au fost puse pe Muntele Moria. Templul avea nouăzeci de picioare lungime, treizeci de picioare lăţime şi patruzeci şi cinci de picioare înălţime (vezi 1 Regi 6, unde sunt oferite detalii suplimentare). În mare templul era de două ori mai mare decât tabernacolul, având un pridvor cu lungimea de treizeci de picioare (Avea pridvorul înălţimea de 120 de coţi (3:4) sau 30 de coţi (i Regi 6:2)? Uni spun că ar fi vorba aici de o greşeală de copiere. Alţii, ca de pildă Josephus, susţin că înălţimea era chiar de 120 de coţi. Matthew Poole crede că cei 120 de coţi se referă la înălţimea unui foişor [adiacent].)

Interiorul templului era împărţit în două camere la nivelul principal. Cele două încăperi constituiau aşa-numita casă şi Locul Preasfânt. Edificiul era din piatră. Interiorul era căptuşit cu lemn de chiparos, îmbrăcat în aur curat şi frumos decorat cu diverse modele şi încrustat cu pietre scumpe. Tot ce se vedea în templu era din aur, simbolul dumnezeirii, înfăţişând slava Domnului care avea să umple locul.

Cei doi heruvimi au fost aşezaţi în Locul Preasfânt (pe lângă cei doi heruvimi care formau parte comună cu capacul îndurării de deasupra chivotului). Anvergura aripilor lor corespundea cu lăţimea Locului Preasfânt. Chivotul avea să fie aşezat ulterior sub heruvimi (5:7). Heruvimii sunt fiinţe spirituale care apar adesea pe paginile Scripturii. Zidurile (v. 7) şi perdeaua (v. L4) au fost împodobite cu imagini de heruvimi, simbolizând faptul că ei stau necurmat în prezenţa lui Dumnezeu. Templul şi tabernacolul au fost tipuri ale adevăratei locuinţe a lui Dumnezeu - adică, raiul, unde Lui I se închină, zi şi noapte, oştiri fără număr (Evrei 8:5). Şi ei sunt tipuri ale lui Cristos (Ioan 1:14, verbul „a locuit" este în original „a cortuit"; 2:19).

Solomon a construit templul pe Muntele Moria, la nord de străvechea Cetate a lui David. Templul a fost construit după planurile pe carei le-a dat Domnul lui David (1 Cronici 28:11-13, 19). Cele două încăperi principale ale templului, respectiv sanctuarul şi sanctuarul interior, corespund locului sfânt şi Locului Preasfânt (Sfintei Sfintelor) din cortul întâlnirii.

O perdea separa cele două încăperi, exact aşa cum fusese şi în tabernacol. Apoi existau uşi (v. 7) între încăperile templului. Doi stâlpi cu capiteluri şi o sută de rodii ornamentale au fost aşezaţi în faţa templului. Stâlpii din faţa templului aveau înălţimea de treizeci şi cinci de coţi (3:15) sau optsprezece coţi (1 Regi 7:15; Ier. 52:21)? A se observa că 1 Regi se referă concret la înălţimea unui stâlp, pe când textul marginal al versetului 15 spune că stâlpii aveau o lungime de treizeci şi cinci de coţi (adică luaţi împreună). Cu alte cuvinte, treizeci şi cinci de coţi reprezintă lungimea totală a stâlpilor, prin faptul că au fost, probabil, turnaţi dintr-o singură bucată, fiind apoi secţionaţi în două. Astfel ar rezulta că înălţimea fiecăruia dintre cei doi stâlpi a fost de optsprezece coţi (cu rotunjirile de rigoare). Stâlpul din dreapta se numea Iachin (El va stabili) iar cel din stânga se numea Boaz (în El este tăria).

Două metale principale au fost utilizate în templu: bronzul şi aurul. Capitolul 4 enumera pe scurt câteva din obiectele confecţionate din aceste metale. Bronzul a fost folosit la confecţionarea altarului pentru arderile de tot, a mării şi a boilor pe care se sprijinea (v. 2-5,10). Măsurătorile date pentru ligheanul de la 4:2 sunt uneori folosite de critici pentru a încerca să demonstreze că Biblia conţine erori. Dacă diametrul era de zece coţi (180 ţoii), circumferinţa ar fi de 180 de ori pi (pi = 3,14) sau 565,49 ţoii, în loc de treizeci de coţi (540 ţoii). Dificultatea se rezolvă daca ţinem seama de faptul că ligheanul avea grosimea de o palmă (4 ţoii). Versetul 2 ne dă diametrul exterior şi circumferinţa interioară. Diametrul interior ar fi fost de 180 de ţoii minus două laturi de palmă (8 ţoii) sau 172 de ţoii. Înmulţind 172 cu pi (3, i4), obţinem 540,36 ţoii, care, rotunjit la cel mai apropiat ţol, ne dă cei treizeci de coţi din textul biblic.

Ce capacitate avea ligheanul - 2 000 de baţi (1 Regi 7:26) sau 3 000 de baţi (4:5)? Răspunsul: şi una, şi alta. Două mii de baţi era probabil capacitatea pe care o cuprindea Marea în mod normal, dar dacă se umplea până la buza sa, capacitatea era de 3 000 de baţi) precum şi a celor zece lighene sau bazine portabile (v. 6). De asemenea cu bronz au fost acoperite porţile pentru curte (v. 9), şi diverse ustensile (v. 11, 14-18) şi cei doi pilaştri şi capitelurile din vârful lor (v, 12, 13). Toate acestea au fost turnate în matriţe de lut între Sucot şi Zereda (v. 17).

Solomon a folosit aur la confecţionarea celor zece sfeşnice pentru locul sfânt (v. 7, 20), a celor zece mese pentru pâinea punerii înainte (v. 8, 19) şi a altarului aurit (v. 19), a diverselor ustensile (v. 8, 21, 22) şi pentru acoperirea locului sfânt şi a Locului Preasfânt (v. 22). În general s-a folosit aur pentru obiectele din interiorul templului, în timp ce obiectele din bronz erau folosite mai mult afară.

Toate obiectele templului au fost confecţionate de Solomon, cu excepţia chivotului, care a fost adus din tabernacol.

În sfârşit s-a terminat construirea templului (v. 1; cf. 1 Regi 8). Versetele 2-10 ne spun cum s-a făcut transportarea mobilierului de la cortul întâlnirii la templu. Chivotul a fost aşezat în Locul Preasfânt. Poate că celelalte articole, cum ar fi altarul tămâierii şi masa pâinii punerii înainte, au fost puse deocamdată în vistierie, întrucât ele nu au fost folosite în templul lui Solomon.

Leviţii care au transportat chivotul au fost preoţi (v. 4,7). Ei au aşezat chivotul la locul său, sub aripile heruvimilor păzitori (v. 7, 8). Conform textului de la Exod 25:15, drugii trebuiau să rămână ataşaţi de chivot. (Termenul „drew out" din versetul 9 [„scoşi"] din versiunea KJV este inexact). După 1 Regi 8:8, capetele drugilor chivotului se puteau vedea din locul sfânt. Cele două table ale legii se mai aflau la această dată în

interiorul chivotului.

Versetul 11b: „toţi preoţii fără să mai ţină ordinea cetelor" înseamnă că toţi preoţii care au fost de faţă în acea zi au participat, nu doar schimbul care era de serviciu. Când leviţii şi preoţii s-au adunat la capătul de est al altarului, lăudând şi mulţumindu-I Domnului pentru bunătatea şi îndurarea Sa, slava Domnului a umplut templul, încât preoţii nu au mai putut sluji înăuntru.

Înainte de a se adresa Domnului în rugăciunea de dedicare, Solomon a amintit poporului cum, în trecut, Domnul nu alesese o cetate care să fie capitala religioasă a ţării sau un om, care să fie dregător. (Este adevărat că Samuel şi ceilalţi au fost lideri, dar nu au avut prerogativele de suveran). Dar a venit acum vremea ca Dumnezeu să aleagă Ierusalimul ca cetate a Sa şi pe David ca rege peste Israel. David a dorit să construiască un templu, dar bunele sale intenţii au fost duse la îndeplinire de unul din fiii săi. Iar acum Solomon era mărturia grăitoare a credincioşiei lui Dumnezeu.

Miezul capitolului 6 îl constituie rugăciunea de dedicare rostită de Solomon (v. 12-42). Este cea mai lungă rugăciune pe care o consemnează Biblia şi abundă în expresii de laudă la adresa lui Dumnezeu şi cereri pe care I le adresează slujitorul Său. Urcând pe o platforma specială construită în curtea templului, Solomon şi-a ridicat mâinile spre cer şi s-a rugat. Multe motive avea Solomon să-I mulţumească lui Dumnezeu! Sub imboldul harului, Solomon avea, în acelaşi timp, multe lucruri să-I ceară lui Dumnezeu.

Mai întâi Solomon s-a rugat pentru tronul lui Israel. Până acum Dumnezeu Şi-a ţinut cuvântul, împlinind făgăduinţele pe care i le făcuse lui David. Regele a cerut ca Dumnezeu să-Şi arate şi pe mai departe credincioşia.

Aceste patru fraze cuprind suma şi esenţa întregii rugăciuni. Tot ce urmează este o dezvoltare a gândului simplu exprimat de verbele ascultă (textual „auzi") şi iartă (v. 21).

În continuare Solomon cere ca Domnul să asculte şi să judece jurămintele făcute înaintea altarului Său.

Apoi cere iertare pentru păcatul care l-ar putea face pe Israel să fie înfrânt de duşmanii săi.

Solomon cere Domnului ploaie, după seceta care s-a abătut în urma păcatului.

El cere izbăvire de foamete sau ciume, pentru ca oamenii să înveţe să se teamă de Domnul.

El cere ca străinii să poată sa-L vadă pe Dumnezeu la lucru, când se apropie şi ei, chemând măreţul Său Nume.

Solomon cere biruinţă în luptă.

El cere izbăvire din captivitate, de îndată ce poporul s-a pocăit şi şi-a mărturisit răutatea.

Solomon îşi încheie rugăciunea cu trei cereri. El cere ca rugăciunea să-i fie acceptată. Apoi cere ca preoţilor care îl slujesc pe Dumnezeu în templul Său să li se facă parte de har şi bucurie. Şi în fine cere ca Dumnezeu să fie milostiv cu el însuşi, pe temeiul iubirii mari arătate de Dumnezeu faţă de tatăl său, David.

Pentru ca nu cumva să credem că rugăciunea e alcătuită doar din cereri, să trecem încă o dată prin ea. Multe sunt referirile la atributele lui Dumnezeu. Solomon menţionează: caracterul unic al lui Dumnezeu (v. 14); îndurarea Sa (v. 14); transcendenţa Sa (v. 18); imensitatea Sa (nemărginirea Sa) (v. 18); omniprezenţa Sa (v. 18); dreptatea Sa (v. 23), iertarea Sa (v. 25, 27 etc); atotştiinţa Sa (v. 30); harul Său (v. 33); şi mila Sa (v. 38, 39).

Pe lângă toate acestea, întreaga rugăciune este pătrunsă de conştiinţa atotputerniciei şi sfinţeniei lui Dumnezeu.

De îndată ce a rostit Solomon rugăciunea, s-a pogorât cer din foc şi a mistuit ofranda arsă de tot, precum şi jertfele iar slava Domnului a umplut templul. Oamenii au văzut norul de slavă coborându-se deasupra templului, drept care s-au plecat cu faţa la pământ, închinându-se şi lăudându-L pe Domnul. Apoi Solomon a jertfit împreună cu tot poporul mii de tauri şi oi Domnului. Preoţii şi-au luat în primire atribuţiile, leviţii au cântat Domnului din instrumentele lor muzicale, pe care David le confecţionase în acest scop. Faţă în faţă cu leviţii, preoţii au sunat din trompete, sub privirile întregului Israel.

Altarul de bronz s-a dovedit neîncăpător pentru numărul enorm de mare de jertfe şi ofrande aduse.

Sărbătoarea dedicării a durat şapte zile, în care este cuprinsă şi Ziua Ispăşirii. Aceasta a fost urmată de Sărbătoarea Corturilor, după care Solomon i-a trimis pe oameni la casele lor.

După ce a terminat Solomon de construit templul şi propriul său palat, Domnul i S-a arătat în timpul nopţii, dându-i făgăduinţe şi avertismente. În eventualitatea că Dumnezeu va trimite secetă, lăcuste sau ciumă peste popor, va trebui ca israeliţii sa se smerească, să se roage, să caute faţa Lui şi să se întoarcă de la căile lor rele. Atunci El va ierta păcatul lor şi-i va restaura.

Versetul 14 ar putea fi versetul de aur al întregii cărţi. Deşi iniţial a fost adresat poporului ales Israel, de atunci încoace a fost aplicat cu suficient temei tuturor naţiunilor care posedă o moştenire biblică. Este calea sigură de refacere şi înviorare, de trezire sau reviriment în orice împrejurări. Dacă sunt întrunite condiţiile necesare, făgăduinţele se vor împlini negreşit.

Versetul 16 pare să implice că templul va dăinui în veac. Totuşi noi ştim că el a fost distrus în anul 586 î.Cr. Desigur, explicaţia constă în faptul că promisiunea lui Dumnezeu a fost condiţionată de credincioşia şi ascultarea Israelului.

J. Barton comentează: Acest verset minunat - cel mai renumit din toată cartea Cronici - exprimă ca nici un alt verset din Cuvântul lui Dumnezeu, ce cere Dumnezeu pentru ca să poată binecuvânta o naţiune, fie că este vorba de epoca lui Solomon, fie de cea a lui Ezra, fie de vremurile în care trăim noi înşine. Cei care cred trebuie să se lepede de păcatele lor, să se lase de o viaţă egocentrică şi să se predea Cuvântului şi Voii lui Dumnezeu. Atunci, şi numai atunci, se vor deschide cerurile, re vărsând peste noi înviorarea şi trezirea spirituală.

Dacă Solomon va trăi în ascultare de Dumnezeu, El îi va consolida tronul, pentru ca acesta să fie ocupat în continuare de urmaşii lui. Pe de altă parte, dacă Solomon şi toţi israeliţii îl vor părăsi pe Domnul, alipindu-se de alţi dumnezei, vor fi duşi în captivitate şi Dumnezeu va

respinge templul, până când acesta va deveni un lucru dispreţuit, o mărturie pentru popoare că Israel L-a părăsit pe Domnul.

Versetele 19 şi 20 sunt un avertisment explicit al faptului că dacă oamenii se vor deda la idolatrie, Dumnezeu va respinge templul.

C. Solomon în toată splendoarea sa (8:1-9:28)

Citim aici despre realizările şi succesele lui Solomon în diverse domenii. Mai întâi el a iniţiat un vast program de dezvoltare urbanistică, rezidind sau capturând cetăţile pentru provizii, cetăţile fortificate, cetăţile pentru care şi aşezările.

I-a înrolat cu forţa pe canaaniţi la munci forţate, în schimb pe israeliţi i-a folosit în calitate de luptători, comandanţi şi demnitari.(Câţi dregători lucrau în administraţia lui Solomon - 250 (8:10) sau 550 (1 Regi 9:23)? Vezi comentariile asupra textului de la 2 Cronici 2:17,18.)

Nu i-a permis soţiei sale, fiica lui Faraon, să locuiască în palatul regal, pe motiv că acesta era sfânt, având în vedere faptul că acolo se afla chivotul Domnului. Asta nu înseamnă că chivotul fusese literalmente introdus în palatul regal, ci, mai degrabă, că palatul era sfânt în virtutea apropierii de chivotul din templu. Din nefericire, faptul că Solomon i-a interzis accesul la locuinţa sa specială nu a împiedicat-o pe soţia sa să-l abată pe Solomon spre idolatrie (1Regi 11:1-8).

Regele a avut grijă să respecte cu scrupulozitate jertfele şi ofrandele legate de calendarul religios. De asemenea a numit preoţi şi leviţi care să slujească după orarul pregătit de David, tatăl său. Astfel toată lucrarea lui Solomon a fost încheiată cu tot dichisul, de la început până la sfârşit.

În cele din urmă, citim despre operaţiunile maritime în care s-a angajai Solomon, în colaborare cu Hiram. Corăbiile sale navigau între Eţion-Gheber şi Elat, ambele fiind porturi situate în extremitatea estică a acelei fâşii a Mării Roşii ce se numea Golful Aqaba, şi Ofir, care se afla în sudul Arabiei, în estul Africii sau în India. (A primit Solomon 450 de talanţi de aur din Ofir (8:18) sau 420 (1 Regi 9:28)? Cifra 2 în ebraică putea să fie confundată uşor cu cifra 5 de către copişti ulteriori. Unii sugerează că diferenţa de treizeci de talanţi ar reprezenta suma necesară pentru achiziţionarea proviziilor şi achitarea lefurilor pe durata călătoriei.)

Când a auzit regina din Şeba despre faima lui Solomon, s-a deplasat în fruntea unei caravane mari, încărcată cu daruri, la Ierusalim, pentru a se convinge personal că ceea ce a auzit este adevărat. Ajungând la Ierusalim, a mărturisit că nici pe jumătate nu i s-a spus despre adevărata realitate a ceea ce vedea acum cu ochii ei. Reginei din Şeba n-a putut să-i scape că prosperitatea ce însoţea domnia lui Solomon se datora harului şi îndurării lui Dumnezeu faţă de Solomon.

Versetele 10 şi 11 întrerup firul narativ, pentru a explica sursa unora din bogăţiile lui Solomon şi scopurile nobile în care a folosit el aceste resurse. La plecarea reginei Şeba, Solomon i-a dăruit cadouri mult mai de valoare şi în cantităţi mult mai mari decât cele pe care i le dăduse ea.

Solomon a primit peste şase sute şaizeci de talanţi de aur în fiecare an. Cu o parte din acest aur a confecţionat scuturi, pahare şi veselă. Măreţia sa i-a adus cinste şi belşug din partea tuturor regilor pământului. Schimburile sale comerciale se întindeau până la Tarşiş, localitate situată probabil în Spania. (Denumirea Tarşiş e folosită în sens generic, desemnând zonele în care se făcea rafinarea metalelor. Termenul e folosit în Vechiul Testament pentru a desemna o ţară îndepărtată bogată în minereuri de metal. Cei mai mulţi cercetători cred că termenul se referă la localitatea Tartessus, din sud-vestul Spaniei, bogată în minereuri de argint, cupru si plumb. Probabil sintagma „Corăbiile din Tarşiş" se referă la vasele pentru navigaţia pe mare folosite la transportul metalelor rafinate, şi nu neapărat la eventuale relaţii comerciale cu Spania). Solomon a avut un număr uriaş de cai (A avut Solomon 4000 de iesle pentru caii săi (v. 25) sau 40000 (1 Regi 4:26)? Textul marginal din ediţia NASB subliniază că într-un manuscris vechi al porţiunii 1 Regi 4:24 se găseşte consemnată cifra 4 000. Întrucât nu erau decât 12 000 de călăreţi, cifra foarte ridicată (40000) din 1 Regi pare neverosimilă, fiind, mai degrabă, rezultatul unei erori comise de copişti.), teritorii întinse, argint şi lemn de cedru. Deşi el a domnit peste un teritoriu ce se întindea de la Fluviul Eufrat spre vest, aceste teritorii nu au fost încorporate în întregime în hotarele propriu-zise ale împărăţiei lui Israel, ci unele din teritoriile de la periferie erau de fapt state vasale, care plăteau tribut lui Solomon.

D. Moartea lui Solomon

Solomon a murit după o domnie de patruzeci de ani, fiind urmat la tron de fiul său Roboam. Cărţile canonice menţionate în versetul 29 au fost utilizate probabil de cronicar ca materiale documentare, ele nedăinuind până în vremea noastră.

II. DIVIZAREA ÎMPĂRĂŢIEI

Probabil din dorinţa de conciliere a triburilor nordice, Roboam s-a decis ca inaugurarea sa ca urmaş al tatălui său Solomon pe tronul Israelului să aibă loc la Sihem. Oamenii au promis că-l vor sluji dacă le va uşura jugul pe care îl aşezase Solomon pe umerii lor. Sintagma „tot Israelul" (v. 3) înseamnă reprezentanţii tuturor triburilor din nord. Roboam a solicitat un răgaz de trei zile, ca să cumpănească cererea poporului.

Întâi, regele Roboam s-a consultat cu bătrânii ce-l slujiseră pe tatăl său, Solomon. Aceştia l-au sfătuit să dea curs rugăminţii poporului. Apoi Roboam s-a adresat tinerilor din anturajul său, cerându-le şi lor sfatul, deoarece nu era dispus să asculte de îndemnul bătrânilor. Tinerii au respins sfatul bătrânilor, spunându-i lui Roboam să le vorbească oamenilor pe un ton aspru şi să promită o îngreunare a jugului.

Când s-au întors oamenii după trei zile şi au auzit ameninţările regelui, s-au răsculat, sub conducerea lui Ieroboam. Apoi regatul a fost rupt în două, împlinindu-se astfel cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ahia (1Regi 11:29). După uciderea perceptorului Hadoram, Roboam s-a retras la Ierusalim, unde a domnit peste Iuda şi Beniamin. Williams comentează în această privinţă: Această împlinire a prezicerii lui Ahiia, ca în alte locuri din Scriptură, face ca profeţiile să fie împlinite prin dezlănţuirea unor pasiuni umane şi în cursul obişnuit al evenimentelor. Oamenii cred că ascultă de voia lor, fiind convinşi că-şi duc la îndeplinire propriile lor planuri, neştiind că, de fapt, Dumnezeu este stăpân pe situaţie, îngăduind unui eveniment să se întâmple sau intervenind pentru ca să nu se întâmple, în conformitate cu Cuvântul Său.

A. Regele Roboam (cap. 11,12)

Când a revenit Roboam la Ierusalim, Domnul a intervenit prin profetul Şemaia, împiedicând izbucnirea unui război civil. El i-a spus lui Roboam să accepte această stare de lucruri, deoarece „de la Mine s-a întâmplat lucrul acesta." Anterior Roboam nu ascultase de sfatul bătrânilor, dar

acum ascultă. Între cele două regate astfel constituite a existat o stare permanentă de sfadă (12:15), dar s-a evitat un război propriu-zis. Sintagma: „tot Israelul şi Iuda şi Beniamin" (v. 3) se referă la toţi cei din regatul de sud care erau fideli dinastiei lui David.

O mare parte din timp regele şi l-a pierdut zidind cetăţi de apărare pentru Iuda. Cetăţile fortificate din sudul Ierusalimului demonstrează că se temea şi de un eventual atac din partea Egiptului.

Între timp Ieroboam a târât regatul de nord într-o cumplită şi degradantă formă de idolatrie (1 Regi 12), determinându-i pe preoţii şi pe leviţii rămaşi fideli Domnului să se refugieze în Iuda. Lor li s-au alăturat toţi cei ale căror inimi băteau pentru Domnul şi în felul acesta regatul lui Roboam a fost întărit. Aceşti refugiaţi au plătit un preţ ridicat pentru credincioşia lor, deoarece au lăsat în urma lor terenurile publice, averile şi prietenii lor.

Roboam a fost un poligam, dar nu pe măsura tatălui său! A avut optsprezece neveste, şaizeci de concubine, douăzeci şi opt de fii şi şaizeci de fiice. Soţiile pomenite pe nume erau israelite din familia regală, nu femei păgâne.

Dacă 1Regi 14:22-24 menţionează anumite detalii vizând apostazia lui Roboam. Cronici se mulţumeşte doar să spună că el L-a părăsit pe Domnul şi că nu şi-a pregătit inima să-L caute pe Domnul (v. 14). Şi iată cum la numai cinci ani de la moartea puternicului monarh Solomon, egiptenii erau la poarta Ierusalimului, gata să-i prade comorile. Cetăţile întărite ale lui Roboam nu i-au fost de nici un folos. Şişac a învins regatul Iuda, dar nu din pricina unei presupuse superiorităţi militare a Egiptului, ci din pricina necredinci ostile lui Iuda faţă de Iehova.

Când a venit profetul Şemaia la Roboam a doua oară (vezi 11:2), transmiţându-i mesajul condamnării, regele şi prinţii lui Iuda s-au smerit înaintea Domnului, recunoscând că era drept ca El să-i judece. Pe loc îndurarea şi harul Domnului s-au manifestat, aducând izbăvire, nu însă fără lecţia usturătoare despre deosebirea dintre ce înseamnă să-L slujeşti pe Iehova şi ce înseamnă să slujeşti asupritorii.

Oamenii au fost cruţaţi, nu şi regatul însă. Roboam a încercat să facă faţă situaţiei cât a putut. A înlocuit scuturile de aur cu altele din bronz, fără să realizeze adevărata semnificaţie a gestului, anume că prezenţa şi bunăvoinţa lui Dumnezeu (întruchipate prin aur) au fost acum înlocuite cu judecata Sa (bronzul).

Istoria lui Roboam se încheie cu afirmaţia că el a făcut ceea ce a fost rău şi că a fost adăugat la părinţii săi. Deosebirea dintre Roboam şi bunicul său David se remarcă comparând Psalmul 27:8 cu versetul 14 din 1Cronici 12. David a căutat faţa Domnului. Roboam nu a căutat-o.

B. Regele Abiia (cap. 13)

Abiia, a cărui mamă se numea Micaia, a urcat pe tron în continuare, domnind trei ani la Ierusalim. 1Regi 15 menţionează păcatul său, prin faptul că nu l-a căutat pe Domnul şi nu a mers pe calea sa, spre deosebire de David. Dar Cronici sare peste toate acestea, rezumând domnia lui Abiia la bătălia în care s-a angajat cu Ieroboam.

În cuvântarea rostită înaintea bătăliei, Abiia i-a amintit lui Ieroboam că Dumnezeu dăruise împărăţia lui David şi urmaşilor săi. Ieroboam se răzvrătise împotriva dinastiei davidice, strângând în jurul lui o adunătură de oameni de nimic împotriva lui Roboam, pe când acesta era, practic, total lipsit de apărare. Israel spera că va învinge din pricina superiorităţii sale numerice şi a viţeilor de aur. Israel stabilise un sistem preoţesc fals, la care puteau adera oameni fără să fi beneficiat de aprobarea divină. Pe de altă parte, Iuda continua să adere la preoţia levitică, membrii acesteia continuând să-L slujească pe Domnul în maniera prestabilită de El. Dumnezeu era Căpitanul armatei lui Iuda iar preoţii Săi au sunat din trâmbiţe semnalul de alarmă în faţa pericolului prezentat de armata regatului nordic Israel. Prin urmare, Abiia a arătat cât de mare era nechibzuinţa triburilor din nord să încerce să lupte împotriva Domnului Dumnezeu.

În loc să asculte de Abiia, Ieroboam a organizat o ambuscadă. Când Iuda a fost prinsă în cursă, oamenii au strigat către Domnul iar preoţii au suflat din trâmbiţe. Domnul a răspuns, dăruindu-i regatului Iuda o mare izbândă. Cinci sute de bărbaţi de frunte din Israel au căzut - un preţ considerabil de ridicat pentru păcatul de a fi întors spatele lui Dumnezeu!

Abiia a cucerit teritorii suplimentare, deşi nu a reuşit să subjuge Israelul în întregime. Pierderea s-a dovedit devastatoare pentru Ieroboam, care a fost lovit ulterior de către Domnul. Dar Abiia s-a întărit şi a propăsit.

C. Regele Asa (cap. 14-16)

Următoarele trei capitole ni-l prezintă succint pe regele Asa şi domnia sa de patruzeci şi unu de ani. Se recomandă citirea în paralel a relatării de la 1Regi 15:9-24 pentru capitolele ce urmează. Versetul 1 formează o punte de legătură cu capitolul precedent. Textul din Biblia ebraică începe cu capitolul 14 versetul 2.

Sursa păcii care a dominat domnia lui Asa a constituit-o atitudinea inimii sale faţa de Iehova. Astfel el a îndepărtat multe din păcatele predecesorilor săi, îndemnându-i pe oameni să-L caute pe Domnul şi dându-se pe sine pildă demnă de urmat, eradicând cu râvnă idolatria din regatul său. În timpul domniei sale de pace, Asa a întărit cetăţile sale, strângând o armată numeroasă.

Pacea de care s-a bucurat Iuda a fost însă ameninţată de armata unui etiopian, de un milion de bărbaţi, cu trei sute de care, care au pornit împotriva lui Iuda. Forţa numeric inferioară a regatului Iuda a obţinut totuşi biruinţa, deoarece locuitorii săi s-au încrezut în Iehova. Şi astfel duşmanul a fost pus pe fugă.

Rugăciunea lui Asa din versetul 11 este scurtă şi la obiect. Căci în iureşul bătăliei nu e timp de cuvântări elocvente, ci se cer rugăciuni izvorâte din nevoia disperată a celor care se roagă, ele fiind extrem de eficace, dacă persoana respectivă este într-o relaţie strânsă de părtăşie cu Domnul, cum era Asa. Pentru faptul ca a mers pe calea trasată de Domnul, în vremurile de pace, acum Asa avea încredinţarea că Domnul va purta de grijă şi în vremurile de strâmtorare prilejuite de izbucnirea războiului. Lupta a început în localitatea Mareşa, o cetate din Iuda, şi s-a sfârşit în preajma cetăţii Gherar, care aparţinea filistenilor. Mulţi au fost cei ucişi, inclusiv cei ce aveau vite. Şi astfel a fost dusă la Ierusalim multă pradă de război şi animale.

Asa şi oamenii săi n-au mai putut de bucurie, văzând izbânda pe care au repurtat-o în faţa unor sorţi potrivnici. Întorcându-se la Ierusalim au învăţat lecţia pe care le-o pregătise Domnul. Mai întâi, Azaria le-a amintit că Domnul era cu ei pentru că L-au urmat şi I-au căutat faţa. Dar dacă-L vor părăsi, şi El îi va părăsi. Or, din istorie vedem că mult mai de multe ori Israelul L-a părăsit pe Domnul Dumnezeul lor. În consecinţă,

ei n-au avut pace, fiind în permanenţă învinşi de duşmanii lor. Dar când naţiunea L-a căutat pe Domnul, L-au găsit întotdeauna gata să ierte şi să restaureze.

Întrucât evident Asa îl căuta pe Iehova, Azaria l-a încurajat să meargă înainte pe drumul acesta bun. Strecurat aproape pe neobservate în firul naraţiunii, versetul 7 este demn de a fi memorat: „Dar voi întăriţi-vă şi nu lăsaţi să vă slăbească mâinile, căci faptele voastre vor avea o răsplată." Paralela pentru credincioşii de astăzi este 1Corinteni 15:58.

„Oded" (v. 8) se referă probabil la fiul lui Oded, Azaria. Regele a răspuns cu entuziasm la cuvântul profetului. Îndată şi-a intensificat programul de reforme, îndepărtând şi mai mulţi idoli (cf. 14.3), nu doar din propria sa ţară, ci şi din cetăţile Efraimului, pe care el le capturase în cursul luptelor. El a refăcut altarul din templu şi l-a consacrat, aducând jertfe. A convocat o adunare solemnă la Ierusalim, jertfind Domnului pe altar o parte din prada de război capturată de la etiopieni şi legându-i pe oameni printr-un jurământ că vor căuta pe Domnul. Nu a lăsat nici o portiţă de scăpare disidenţilor, ci toţi au fost nevoiţi să se supună legământului, cei care refuzau fiind executaţi (v. 13).

Asa a îndepărtat-o pe bunica sa (nu pe mama sa; în ebraică, în unele contexte, ca cel faţă, se foloseşte acelaşi cuvânt şi pentru mamă, şi pentru bunică) din poziţia de regină-mamă pe care o ocupase şi a distrus chipul obscen la care ţinea aceasta. Pentru comentarii asupra versetului 17, a se vedea nota de la 14:3-8. În loc să fie scoase ca mai înainte comori din templu, ele au început să fie aduse în templu. Râvna i-a fost răsplătită, Domnul promiţând prin Azaria că-i va dărui pace.

Către sfârşitul domniei lui Asa, Baeşa, regele Israelului, a încercat să oprească locuitorii regatului său de nord să fugă în regatul lui Asa, fortificând, în acest sens, cetatea Rama, situată nu departe de Ierusalim. (După 1 Regi 15:33, Baeşa, al treilea rege al regatului Israel, cuprinzând cele zece triburi din nord, a murit în al douăzeci şi şaptelea an al lui Asa. Dar 2 Cronici 15:19 şi 16:1 spun că între Baeşa şi Asa a existat o stare de război în al treizeci şi şaselea an al lui Asa. Thiel, un expert în cronologia regilor evrei, susţine că ar fi vorba de al treizeci şi şaselea an al istoriei regatului Iuda, iar nu al domniei lui Asa. Al treizeci şi cincilea an al regatului Iuda, numărat de la răscoala lui Roboam, ar fi fost, în acest caz, al cincisprezecelea an al domniei lui Asa. Explicaţia aceasta nu e lipsită de deficienţe şi, oricum, este prea detaliată pentru a putea fi dezbătută pe larg în spaţiul acesta. Mulţi sunt de părere că discrepanţa ar proveni dintr-o simplă eroare de copiere)

Asa s-a îndreptat aici spre ajutorul omului, în loc sa se bizuie pe braţul Domnului, cum făcuse când fusese invadat de etiopieni. El a trimis vistieria Domnului la regele sirian Ben-Hadad, ca să cumpere cu aceasta ajutorul acestuia. Apoi regele sirian a atacat Israelul dinspre nord, forţându-l pe Baeşa să se retragă din Rama, pentru a-şi apăra graniţa de nord a regatului. Se pare ca stratagema lui Asa a reuşit, dar Dumnezeu nu a găsit plăcere în fapta sa.

În mod sigur scopul nu scuză mijloacele în ochii lui Iehova, drept care El l-a trimis pe profetul Său Hanani să stea de vorbă cu Asa. Hanani l-a acuzat fără înconjur pe rege că a procedat nechibzuit. Oare nu-l izbăvise Domnul de etiopieni? Nu căuta oare Dumnezeu în permanenţă oameni prin care să poată lucra? Întrucât Asa alesese să lupte cu armele firii, din acel moment va avea parte de război. Asa s-a aprins de mânie. În loc să asculte de cuvântul Domnului, cum făcuse odinioară (15:8), l-a aruncat pe Hanani în temniţă.

Asa s-a decis, la un moment dat, să procedeze contrar voii lui Dumnezeu, drept care Domnul l-a lovit cu o afecţiune la picioare Dar Asa nici atunci nu s-a pocăit, conţinând să întoarcă spatele lui Iehova şi solicitând ajutorul medicilor. La scurt timp după aceea a murit. Unii cred că medicii au fost vrăjitori sau spiritişti care vindecau prin formule magice.

În pofida acestui sfârşit tragic, Asa a fost unul dintre cei mai buni regi pe care i-a avut Iuda (15:17). Oamenii au jelit cu multă tristeţe moartea sa. În versetul 14 se spune că s-au ars foarte multe mirodenii pentru el, ceea ce înseamnă că trupul său nu a fost incinerat.

D. Regele Iehosafat (cap. 17-20)

Iehosafat i-a urmat tatălui său la tron, domnind douăzeci şi cinci de ani (20:31). Acestui rege i se acordă mai mult spaţiu la 2 Cronici (cap. 17-20) decât în cartea Regi. Materialul din capitolul 17 este unic, neavând paralelă în 1 Regi.

Suindu-se pe tron, Iehosafat şi-a întărit regatul, împotriva lui Israel. A fortificat regatul, dar secretul domniei sale reuşite l-a constituit faptul că L-a urmat pe Domnul, cum făcuse şi David. Este interesant să observăm cum în permanenţă se recurge la David ca la un fel de etalon după care se măsoară regii. Când aceştia mergeau pe urmele sale, urmându-i exemplul, prosperau şi erau binecuvântaţi. Când nu-i urmau exemplul, dădeau greş. Ţara a avut parte de pace, câtă vreme pe tron s-a aflat Iehosafat, iar duşmanii săi i-au plătit tribut (v. 10-12).

Cuvântul lui Dumnezeu a ocupat un loc prioritar în viaţa lui Iehosafat, el dându-şi toate străduinţele să-i urmeze preceptele şi găsindu-şi desfătarea în a asculta de el. De asemenea el a instituit o regulă în regatul său, în această privinţă, trimiţând o comisie specială de prinţi, leviţi şi preoţi care să educe poporul cu privire la căile Domnului, ca astfel oamenii să asculte de poruncile lui Dumnezeu aşa cum se găsesc acestea la Deuteronom 6:6.

Sub binecuvântarea lui Iehova, Iehosafat a devenit tot mai puternic. Şi ce armată şi-a strâns! Roboam începuse, cu şase ani mai înainte, de la 180000 de oameni. Acum forţele regatului Iuda se ridicaseră la 1600000 de luptători, în care nu erau incluşi cei staţionaţi în cetăţile fortificate. Mulţi din aceşti oameni se refugiaseră în Iuda, venind din Israel, pentru că au văzut cum Domnul era cu Iuda. Ce trist însă că Iehosafat nu s-a folosit mai cu dibăcie de forţele acestea, aşa cum vom vedea în capitolul 18.

Până în acest punct între Israel şi Iuda existase o stare de ostilitate. Dar iată că fiul lui Iehosafat s-a căsătorit cu fiica lui Ahab (21:5,6), formând o alianţă între cele două regate.

Ahab l-a rugat pe Iehosafat să-l ajute în atacul lansat împotriva Siriei, care deţinea o parte din teritoriul său (cf. 1Regi. 22:3,4). Iehosafat imediat a consimţit să-l ajute pe Ahab, dar a sugerat ca mai întâi să se ducă să-L întrebe pe Domnul. Prin urmare, Ahab a trimis să-i fie aduşi profeţii, care într-un glas au prezis că va avea parte de biruinţă. Probabil că lui Iehosafat, care mai avea încă o anumită doză de discernământ spiritual, profeţii aceştia i s-au părut prea încrezători, deoarece el a solicitat să se prezinte şi un „profet al Domnului," ca şi când voia să spună că cei patru sute de bărbaţi deja adunaţi acolo nu ar fi fost în legătură cu Iehova. Se pare că până şi Ahab cunoştea diferenţa dintre profeţii săi şi un profet adevărat. Dar Micaia (nu Mica, cum apare în unele versiuni româneşti, n.tr.), singurul prin care puteau ei primi un răspuns de la Dumnezeu, era urât de către Ahab, pentru că niciodată nu profeţea decât lucruri rele cu privire la rege.

În timp ce aşteptau să vină Micaia, Zedechia a prezis cum sirienii vor fi distruşi (poate că cele două coarne pe care şi le-a pus îi întruchipau pe cei doi regi evrei), în timp ce toţi ceilalţi profeţi ai regelui au încuviinţat cuvântul lui Zedeehia. D. L. Moody comentează:

Ahab îşi avea predicatorii şi profeţii săi. Nu este om atât de corupt care să nu găsească pe cineva care să predice pe calapodul său.

Între timp, Micaia era presat de solul regelui să agreeze mesajul transmis de ceilalţi profeţi, prin care aceştia susţineau că cei doi regi vor avea parte de o victorie militară, dar Micaia a promis că va transmite numai cuvântul Domnului. Versetul 13 ar trebui să fie motoul fiecărui predicator şi al fiecărui creştin: „Viu este Domnul că voi vesti doar ce-mi va spune Dumnezeul meu, aceea voi vorbi."

La început Micaia s-a prefăcut că e de acord cu ceilalţi, dar îndată a reieşit că nu o făcea decât de formă. Când Ahab l-a pus să jure că va spune adevărul, Micaia a profeţit despre înfrângerea pe care o va suferi Israelul şi despre moartea lui Ahab.

Micaia a explicat apoi de ce-i dădeau profeţii lui Ahab informaţii false: Pentru că erau sub influenţa unui duh mincinos pe care-l trimisese Domnul din pricina răutăţii lui Ahab. Aşadar Ahab a devenit obiectul judecăţii, cum profeţise odinioară Ilie (1 Regi 21:19-24). Matthew Henry comentează:

Diavolul nu-i ispiteşte pe oameni fără permisiunea divină, şi chiar prin asta Dumnezeu îşi împlineşte scopurile Sale. Astfel Micaia l-a prevenit cu toată bunăvoinţa pe Ahab, nu numai cu privire la pericolul care-l pândea dacă pornea la război, ci şi cu pericolul de a-i crede pe cei care l-au încurajat să meargă înainte.

Micaia a suferit pentru sinceritatea sa. Zedechia l-a lovit pe obraz iar Ahab l-a întemniţat, dând poruncă să fie hrănit doar cu pâine şi apă, probabil crezând că în felul acesta îl va omorî. Ambilor oameni Micaia le-a răspuns, spunând că Domnul va demonstra că ceea ce a spus Micaia a fost adevărat. Scriptura nu ne spune ce s-a întâmplat cu Zedechia, dar despre Ahab ştim că a fost ucis în bătălie, potrivit cu cuvântul lui Iehova.

Cuvintele profetului vor fi avut un anumit impact asupra lui Ahab, deoarece el a încercat să se deghizeze pentru a scăpa de judecata lui Dumnezeu. El a sugerat astfel ca Iehosafat să poarte veşmintele sale regale, pe când el (Ahab) va purta uniformă de soldat.

Dar cuvântul Domnului s-a împlinit. Iehosafat a fost izbăvit de sirieni, după ce a învăţat lecţia amară cu privire la pericolele încheierii unor alianţe cu cei necredincioşi (2 Corinteni 6:14). Ahab nu a fost izbăvit. Dumnezeu a dirijat o singură săgeată trasă aparent la întâmplare, care a pătruns printr-o crăpătură din zalele sale, lovindu-l pe Ahab, care până la asfinţitul soarelui a decedat.

Când Iehu, fiul lui Hanani, văzătorul, care era şi el un profet, l-a mustrat pe Iehosafat pentru că a încheiat un tratat de alianţă cu Ahab, Iehosafat a răspuns, pocăindu-se de fapta sa.

Relaţia sa cu idolatrul Ahab dăduse un exemplu rău supuşilor săi. Prin urmare, regele a cutreierat regatul, în efortul său de a-i readuce pe oameni la Domnul. De asemenea el a instituit un sistem judiciar, în conformitate cu legea mozaică (Deuteronom 16:18-20). Astfel, împreună cu cealaltă ocazie anterioară când trimisese învăţători în ţară, ca să înveţe poporul (17:7-9), Iehosafat a demonstrat un respect extraordinar pentru Scripturi. Aceste acţiuni au mai etalat preocuparea sa faţă de supuşii săi şi dorinţa de a se purta cu credincioşie ca regent al lui Iehova.

Îndemnurile regelui au fost luate din textul legii (v. 10). El a reinstituit poruncile iniţiale date de Domnul pentru cei care erau judecători în rândul poporului Său. Întrucât ei judecau pe poporul cu care Domnul încheiase un legământ şi întrucât El veghea asupra a tot ce se făcea, judecătorii trebuiau să se teamă de Domnul şi să ia seama. De asemenea au fost numiţi judecători în capitală, la Ierusalim, unde erau judecate cauzele mai dificile. Marele preot Amaria răspundea de cauzele religioase, iar Zebadia, căpetenia tribului lui Iuda, răspundea de cauzele civile. Leviţii slujeau în calitate de dregători.

Apoi o armată uriaşă de dincolo de Marea Moartă a declarat război Iudei. (în unele manuscrise ebraice în loc de „Edom" avem „Siria" în versetul 2. În ebraică Siria are o grafie asemănătoare cu cea a termenului Edom, existând posibilitatea şi probabilitatea ca să se fi comis o eroare de copiere). Iehosafat a fost pe bună dreptate alarmat. Şi astfel el a vestit un post, chemând poporul la templu, unde s-a rugat Domnului. Aceasta este a treia rugăciune a unui rege, în cartea 2 Cronici (vezi şi rugăciunea lui Solomon, din capitolul 6, şi rugăciunea lui Asa, 14:11).

Iehosafat I-a amintit Domnului că evreii erau poporul cu care El a încheiat un legământ. Templul, în care se ruga Iehosafat, era lăcaşul de închinăciune în care ei se închinau lui Dumnezeu şi unde El făgăduise că va auzi şi va răspunde la rugăciunile lor. Cei faţă de care Israel îşi arătase în trecut mărinimia veneau acum să-l distrugă şi să-i ia ţara. Iehosafat şi-a încheiat apelul său fierbinte şi împreună cu toată Iuda, a stat înaintea Domnului, aşteptând răspunsul Său.

Duhul Domnului a vorbit prin Iahaziel, risipind frica ce paralizase naţiunea. Bătălia era a Domnului. Oamenii nu aveau decât să iasă a doua zi şi să vadă lucrarea pe care o săvârşise El pentru ei.

Prin credinţă oamenii au putut să se bucure, chiar înainte ca să se fi petrecut victoria. A doua zi dimineaţă, s-au sculat în zori pentru a vedea ce făcuse Domnul. Au ieşit pe câmpul de bătălie, ca şi când s-ar fi dus la o sărbătoare, avându-i în faţă pe cântăreţi.

Dumnezeu a semănat o stare de confuzie în rândurile inamicului, când a auzit cum poporul Său cântă cântarea credinţei. Şi astfel El i-a determinat pe duşmani să se lupte unii cu alţii, distrugându-se reciproc. Când a sosit Iuda, singurul lucru pe care a trebuit să-l facă a fost să culeagă prada de război, sarcină care le-a luat oamenilor trei zile. Cu bucurie nespus de mare în inimă, ei L-au lăudat pe Domnul, revenind la Ierusalim în sunetul cântecelor. Ţările din jur au luat notă de ce s-a întâmplat iar Iuda s-a bucurat de pace.

Conform modelului anterior din cartea Cronici, este prezentat în continuare un rezumat al domniei lui Iehosafat. In pofida eforturilor sale asidue, el nu a reuşit să eradicheze idolatria din ţară. Dar în general el a avut o domnie bună, căutând să facă ceea ce este bine. Chiar dacă nu a fost perfect, el s-a străduit, făcând ceea ce a fost drept în ochii lui Dumnezeu.

Avem aici un postscriptum cu privire la parteneriatul dintre Iehosafat şi Azaria, regele rău al Israelului. Aceştia au construit corăbii la Eţion Gheber, pentru a se deplasa la Tarşiş, dar Domnul le-a stricat lucrarea, cum vestise prin gura unui profet pe nume Eliezer.

Iehosafat avea şaizeci de ani când a murit. Fiul său, Iehoram, care fusese co-regent cu el un timp, i-a urmat la tronul regatului Iuda (21:1).

E. Regele Iehoram

Începând cu domnia lui Iehoram, istoria consemnată în cartea 2 Cronici începe să intre în declin tot mai mare, până când se va ajunge la calamitate şi apoi captivitate.

In versetul 2 sunt enumeraţi doi Azaria, ca fraţi ai lui Ioram. Versiunea NKJV recurge la o grafie diferită în cazul unuia dintre ei (Azariahu).

Al cincilea rege al regatului Iuda s-a decis să meargă pe calea regilor Israelului, în loc să urmeze calea lui David. Iehoram a fost un asasin şi un idolatru. El a ucis mişeleşte pe toţi fraţii săi, pentru ca să-şi consolideze poziţia pe tronul ţării. Scriptura nu ne lasă nici un dubiu cu privire la influenţa rea care l-a determinat pe Iehoram să ducă o viaţă atât de rea: soţia sa era fiica lui Ahab (v. 6). Anterior Iehosafat aranjase această căsătorie între cei doi, prin care cele două regate se uneau printr-un pact de alianţă iar acum Iuda a fost infectată de aceeaşi răutate care infecta Israelul. Atalia, fiica lui Ahab, a fost o unealtă în mâinile Satanei ca să aducă judecată asupra poporului lui Dumnezeu.

Dar Domnul Şi-a adus aminte de legământul davidic şi astfel El nu s-a purtat faţă de Iehoram şi faţă de Iuda atât de aspru pe cât se purtase cu Ahab şi Israel. („O lumină" înseamnă un descendent care să-i urmeze la tron.) Totuşi Iuda avea să sufere mult de pe urma acestei alianţe cu necredincioşii.

Edomiţii, care se temuseră de Iuda în zilele lui Iehosafat (17:10), s-au revoltat acum. Libna, o cetate din Iuda, s-a răsculat şi ea. Iehoram a complicat şi mai mult lucrurile prin faptul că a târât poporul tot mai adânc în idolatrie. Chiar profeţia lui Ilie, cuprinsă într-o scrisoare adresată regelui, nu l-a putut îndupleca să se întoarcă de la calea rea pe care mergea. Desigur că Iehoram cunoştea puternica lucrare desfăşurată de profet în regatul Israel, dar el s-a dovedit tot atât de insensibil faţă de ea cum fusese şi Ahab.

Ilie a fost răpit la cer în timpul domniei lui Iehosafat (2 Regi 2:11). Întrucât Iehoram a domnit împreună cu tatăl său circa cinci ani, e probabil că Ilie mai era încă pe pământ când a fost transmis acest mesaj. Sau poate că profetul a scris scrisoarea respectivă la porunca divină, dându-i-o lui Elisei ca s-o transmită la vremea potrivită.

Filistenii şi arabii au jefuit toate bunurile lui Iehoram, răpindu-i familia, cu excepţia lui Iehoahaz, cel mai tânăr dintre fiii săi (numit de obicei Ahazia). Întrucât şi el omorâse familia tatălui său, pedeapsa aceasta a părut pe măsura crimei sale.

Iehoram a murit în chinuri cumplite, de o boală incurabilă de intestine. Moartea sa nu a fost deplânsă de nimeni. Întrucât nu umblase în timpul vieţii pe urmele celorlalţi regi, nici în moarte nu a fost înhumat lângă ei.

F. Regele Ahazia

Necazurile provocate prin asocierea cu casa lui Ahab au ajuns acum la a treia generaţie. Ahazia (identic cu Iehoahaz, 21:17 şi Azaria, v. 6) a devenit rege după moartea lui Iehoram. El avea doar douăzeci şi doi de ani la data urcării pe tron (Textul masoretic al pasajului 2 Cronici 22:2 spune că Ahazia avea patruzeci şi doi de ani când a început să domnească. Dar 2 Regi 8:26 spune că avea douăzeci şi doi de ani. Vârsta mai puţin înaintată pare să fie cea corectă, având în vedere că tatăl său nu avea decât patruzeci de ani el însuşi când a murit. Astfel cifra de „patruzeci şi doi" este, aproape sigur, o greşeală comisă de copişti.).

Mama sa, Atalia, o nepoată a fiicei lui Omri, a continuat să-şi exercite influenţa nefastă în Iuda, şi după moartea soţului ei. Ea a fost principalul consilier al fiului ei, îndemnându-l la rău, spre pierzarea acestuia. Ahazia fusese cruţat (v. 1) pentru ca să rămână un fiu (un urmaş) al lui David care să continue succesiunea dinastică, dar el s-a dovedit ingrat, mergând pe urmele tatălui său, făcând aceleaşi păcate. El s-a unit cu Iehoram (Ioram) în războiul declanşat împotriva Siriei. Iehu şi oamenii săi l-au găsit pe Ahazia ascunzându-se în Samaria şi l-au ucis. Slujitorii regelui i-au făcut apoi o înmormântare cum se cuvenea (2 Regi 9:28) deoarece el era nepotul evlaviosului Iehosafat. Ahazia nu a lăsat în urmă nici un fiu suficient de vârstnic pentru a urca pe tronul regatului.

G. Uzurparea reginei Atalia (22:10-23:21)

După ce a pierdut soţul iar acum şi fiul, Atalia a pus mâna pe tron, ca să domnească de una singură, omorând proprii ei nepoţi! Satan era cel care trăgea sforile din umbră, provocând această măcelărire fără milă a familiei regale, încercând astfel să întrerupă spiţa mesianică, cum încercase s-o facă anterior şi cum avea să încerce din nou în viitor. Dar întrucât promisiunea din Geneza 3:15 garanta faptul că Dumnezeu va păzi spiţa prin care avea să vină Domnul Isus, Iehova a determinat-o pe Iehoşabeat să-l ascundă pe nepotul ei, Ioaş în templu, unde soţul lui Iehoşabeat, preotul Iehoiada, a avut grijă de Ioaş timp de şase ani.

2Regi 8-11 ne oferă detalii suplimentare în legătură cu aceste evenimente, făcând de asemenea corelarea cu ceea ce se întâmpla în Israel.

Până când a considerat că Ioaş este încă plăpând, Iehoiada a trebuit să stea liniştit, lăsând-o pe uzurpatoare să ocupe tronul lui David. Dar în al şaptelea an el i-a chemat pe prinţi şi pe leviţi, punând la cale răsturnarea de la putere a Ataliei. Curând vestea s-a răspândit în tot regatul şi mulţi s-au legat prin legământ să facă totul pentru a-l sui pe Ioaş pe tronul împărăţiei. Cuvintele din versetul 6b „tot poporul să asculte de porunca Domnului" înseamnă că ei trebuiau să respecte legea care interzicea intrarea în templu (vezi v. 6a). Leviţii şi prinţii au primit fiecare sarcini de îndeplinit, după care au ales Sabatul ca zi a deznodământului.

Pe când au venit la templu cetele care urmau sa le înlocuiască pe cele din vechiul schimb, au rămas şi unele, şi altele. Astfel Iehoiada a reuşit să strângă un număr mare de oameni fără să atragă vreo bănuială. Oamenii au fost dotaţi cu armele lui David, care se aflau în templu, şi, după ce s-au efectuat toate pregătirile, Ioaş, tânărul de numai şapte ani, a fost scos din templu şi încoronat. I s-a dat apoi un exemplar al legii (Mărturia), potrivit cu cuvântul lui Moise (Deuteronom 17:18-20). Unii cred că acesta a fost chiar exemplarul original al legii ce fusese plasat în chivot (Exod 25:21; 2 Cronici 5:10).

Când regina Atalia s-a dus la templu ca sa vadă ce era cu uralele şi strigătele pe care le auzea, s-a întâlnit cu copilul-rival pe care-l credea mort demult, care iată avea acum pe cap coroana regală. Dar ceea ce a speriat-o probabil şi mai mult a fost constatarea că poporul este cu totul de partea regelui-copil. Nimeni nu a luat în seamă strigătul ei: „Trădare!". În realitate, ea fusese cea care trădase. Ea era uzurpatoarea, nu Ioaş. Iehoiada a ordonat uciderea ei, dar nu în interiorul templului. Astfel ea a fost dusă la Poarta Cailor, unde a fost omorâtă pentru atrocităţile comise de ea în Iuda.

De îndată ce a fost îndepărtată Atalia, reforma a luat avânt. Iehoiada şi poporul s-au legat printr-un legământ să fie ai Domnului. Şi ca să-şi demonstreze ataşamentul, au distrus templul lui Baal şi l-au ucis pe Matan, preotul lui Baal. Ca preot, Iehoiada a fost deosebit de atent faţă de templu şi de închinarea divină. Printre primele lucruri înfăptuite de el a fost repunerea în ordine a slujbei la templu, aşa cum poruncise Moise şi David. Leviţilor şi preoţilor li s-au repartizat atribuţiile. El a avut grijă ca de acum încolo sfinţenia templului să nu mai fie tratată cu uşurinţă. Uşierii trebuiau să-i ţină afară pe oamenii ce nu erau curaţi din punct de vedere ceremonial. Iehoiada ştia că reforma trebuie să înceapă de la casa Domnului.

Ioaş a fost dus în casa regelui. Oamenii aşteptau cu bucurie să trăiască sub conducerea lui Ioaş, mulţumiţi că un fiu al lui David ocupa din nou tronul lui Iuda.

H. Regele Ioaş

Ioaş avea doar şapte ani când a devenit rege şi a domnit patruzeci de ani. Ioaş a făcut ce a fost bine, atâta timp cât Iehoiada a fost în viaţă. Chiar şi cele două neveste ale lui Ioaş au fost alese pentru el de acest preot influent al lui Dumnezeu.

Pentru a restaura templul, Ioaş le-a poruncit leviţilor să grăbească strângerea fondurilor de la tot Israelul. Când leviţii nu au făcut acest lucru suficient de rapid, el s-a supărat pe Iehoiada. În cele din urmă s-a aşezat o cutie specială în faţa templului, şi oamenilor li s-a poruncit să depună în ea acest „impozit al templului."(A fost cutia pentru colectarea banilor aşezată afara, în faţa porţii (24:8), sau în interior, lângă altar (2 Regi 12:9)? Unii comentatori cred că au existat două cutii, una afară şi alta în interior, lângă altar. Alţii cred că a existat doar o singură cutie, care însă a fost aşezată când afară, când în interior.). Apoi sumele strânse au fost luate şi distribuite lucrătorilor, care au restaurat casa lui Dumnezeu, în condiţia iniţială în care se aflase şi au întărit-o din nou.(2 Regi 12:13 spune că nu s-au confecţionat vase pentru templu cu sumele colectate, dar 2 Cronici 24:14 spune ca vasele au fost fabricate din sumele de bani excedentare. 2 Regi se referă la sumele alocate lucrătorilor pentru repararea casei, pe când Cronici se referă la destinaţia banilor rămaşi, după achitarea lefurilor lucrătorilor.)

Când Iehoiada a murit, după o viaţă îndelungată şi rodnică, a fost onorat în mod deosebit, fiind înhumat alături de regi, aceasta fiind o distincţie specială, având în vedere că nu era de viţă regală. Dar de îndată ce n-a mai fost această influenţă evlavioasă, Ioaş a început să ceară sfatul idolatrilor, spre ruina împărăţiei, Iehova a trimis profeţi care să-l avertizeze, dar în loc să se pocăiască, liderul regatului Iuda s-a răzvrătit.

Zaharia a rostit avertismentul lansat de Dumnezeu către popor, iar regele a poruncit ca Zaharia să fie omorât cu pietre pentru aceasta. Ioaş nu şi-a adus aminte de bunătatea pe care Iehoiada, tatăl (sau bunicul) lui Zaharia, o arătase faţă de el (La 24:20 se spune că Zaharia a fost fiul lui Iehoiada. Domnul nostru îl numeşte însă pe Zaharia în Matei 23:25 „fiul lui Berehia". Iar despre autorul cărţii Zaharia se spune de asemenea că a fost fiul lui Berehia (Zaharia 1:1, 7). O explicaţie plauzibilă ar fi aceea că Zaharia despre care se vorbeşte la 2 Cronici 24 a fost nepotul lui Iehoiahada şi fiul lui Berehia; în limba ebraică fiu poate să însemne şi nepot. Zaharia care a redactat cartea din Biblie ce-i poartă numele a fost de asemenea fiul lui Berehia, dar, desigur, un alt Berehia. ,,Zaharia" este un nume foarte comun pe paginile Scripturii, aparţinând multor perioade din Vechiul Testament). Poate ca răspuns la rugăciunea rostită de Zaharia în timp ce murea, Domnul a trimis o mică armată din Siria ca să prade regatul Iuda şi să-i ucidă pe dregători şi pe prinţi. Cei care îl sfătuiseră rău pe Ioaş au murit în acest atac iar Ioaş, fiind ei însuşi grav rănit, a fost apoi ucis de proprii lui servitori. Asemenea lui Iehoram cel rău înaintea lui, lui Ioaş i s-a refuzat distincţia specială de a fi înhumat alături de regii lui Iuda.

Pentru că Ioaş L-a părăsit pe Domnul în ultima parte a vieţii sale, nimic nu s-a ales de tot ce făcuse în prima parte a vieţii. El reparase templul şi îl remobilase, pentru ca apoi să fie nevoit să predea comorile din el sirianului Hazael (2 Regi 12:17, 18). E bine să porneşti cum trebuie la drum, dar şi mai important este să sfârşeşti bine. Cunoscând tendinţa oamenilor de a se lăsa pe tânjală, apostolul Ioan ne avertizează să „priviţi la voi înşivă, ca să nu pierdeţi lucrurile pentru care aţi trudit, ci să primiţi o răsplată deplină" (2 Ioan 8).

2 Regi 12 ne oferă detalii suplimentare cu privire la viaţa şi domnia lui Ioaş (numit acolo Iehoaş); vezi comentariul asupra acelui capitol.

I. Regele Amazia

După ce şi-a consolidat tronul şi s-a ocupat de asasinii tatălui său, potrivit legii, Amazia şi-a îndreptat atenţia spre chestiunile de politică externă. Edomiţii se răsculaseră împotriva lui Iuda în timpul domniei lui Iehoram (21:10) iar acum se părea că Amazia doreşte să-i aducă din nou la supunere. Prin urmare, el a tocmit mercenari din Israel. Dar după ce a fost avertizat de un om al lui Dumnezeu, i-a trimis pe israeliţi acasă. Deşi era îngrijorat de banii pe care i-a achitat deja mercenarilor, el a acceptat asigurările date de profet că Domnul era în stare să-i dea mult mai mult, ca să-i fie compensată necugetata investiţie.

Amazia şi oamenii săi au ucis zece mii de edomiţi, după care au luat prizonieri alţi zece mii, ucigându-i şi pe aceştia prin aruncarea în prăpastie. Aceştia au fost probabil victimele unor acte de nespusă cruzime sau poate că Amazia a urmat practica curentă pentru acele zile în privinţa prizonierilor. Mercenarii pe care Amazia îi trimisese acasă în Efraim au prădat furioşi cetăţile din Iuda, omorând trei mii de oameni şi luând multă pradă.

Când Amazia a început să se închine la idolii pe care i-a adus din Edom, un profet l-a mustrat pentru credinţa lui că aceşti zei, care n-au fost de nici un folos pentru poporul său, ar putea să-l ajute pe el. Amazia l-a întrerupt pe profet printr-o ameninţare, probabil o aluzie voalată la Zaharia, care îşi pierduse viaţa profeţind împotriva tatălui lui Amazia (24:20-22). Profetul a răspuns la avertismentul regelui cam în felul următor: „Eu nu voi fi lovit. Pentru că ai refuzat sfatul meu, tu eşti cel care vei fi nimicit." Amazia nu a ascultat de sfatul lui Dumnezeu, ci a solicitat sfatul propriilor săi consilieri. Dând dovadă de necugetare, a pornit un război cu Ioaş al Israelului, refuzând să asculte de avertismentul profetului.

Iuda a fost învinsă de Israel iar Amazia a fost umilit şi sărăcit. Ierusalimul a fost invadat iar templul prădat. Supuşii lui Amazia au uneltit împotriva lui, determinându-l să părăsească Ierusalimul. Amazia a fost asasinat la Lachiş, trupul său fiind adus înapoi la Ierusalim, unde a fost înhumat.

J. Regele Uzia

Explicaţia succeselor lui Uzia o găsim încă în prima parte a capitolului: El a făcut ce era drept înaintea Domnului şi L-a căutat pe Dumnezeu. Zaharia (nu profetul Zaharia) a fost consilierul său evlavios, un om care „pricepea viziunile lui Dumnezeu."

În tot ce făcea Uzia avea binecuvântarea lui Dumnezeu. A avut izbânzi în luptele cu filistenii şi cu amoniţii, întărind sistemul de apărare al regatului Iuda. A adunat o armată de elită şi a pus la dispoziţia acesteia un arsenal puternic. De asemenea a zidit cetăţi şi a promovat dezvoltarea agriculturii (v. 10). „Maşinile" din versetul 15 au fost un gen de catapultă.

Mai târziu însă inima lui Uzia s-a umplut de trufie. A intrat în templu ca să aducă tămâie înaintea Domnului. Or, se ştie că doar preoţii erau autorizaţi să facă acest lucru. Azaria, împreună cu alţi optzeci de preoţi, toţi oameni viteji, au intrat şi ei în templu. Mustrările preoţilor l-au înfuriat pe Uzia, dar înainte de a putea să le facă vreun rău, Domnul l-a lovit cu lepră. A fost scos apoi rapid din templu, unde nu a mai intrat niciodată. Din ziua aceea, a fost lepros toată viaţa, locuind izolat într-o casă separată, conducerea fiind încredinţată fiului său Iotam. Uzia nu a fost înhumat în mormintele regeşti, din pricina leprei sale, ci într-un câmp din apropierea cimitirului regal.

K. Regele Iotam

Asemenea tatălui său Uzia, Iotam s-a bucurat de pace, drept care a putut efectua o serie de lucrări de construcţie şi amenajare a capitalei şi a cetăţilor din jur. El a urmat pilda lăsată de tatăl său, în afară de chestiunea legată de păcatul lui Uzia. Totuşi înălţimile nu au fost îndepărtate şi se pare că Iotam nu a fost un reformator prea zelos, făcând prea puţin pentru a-i abate pe oameni de la căile lor rele.

Amoniţii fuseseră supuşi de Uzia (26:8), dar se pare că după moartea sa s-au decis să nu mai plătească tribut lui Iuda. Iotam s-a luptat cu ei, determinându-i din nou să plătească tribut. Tăria lui Iotam a constat în faptul că L-a inclus pe Dumnezeu în tot ceea ce a făcut. În final l-au înhumat pe Iotam în cetatea lui David, tronul regatului Iuda fiind ocupat apoi de fiul său, Ahaz.

L. Regele Ahaz

Pentru a ne familiariza cu întreaga istorie a regelui Ahaz, trebuie să citim 2 Regi 16 şi Isaia 7. A fost cel mai rău rege pe care l-a cunoscut Iuda până în acel punct. A domnit şaisprezece ani la Ierusalim.(Dacă Ahaz avea treizeci şi şase de ani când a murit (28:1), asta înseamnă că a avut doar unsprezece ani când s-a născut Ezechia (29:1) sau, potrivit altei reconstituiri de date, cincisprezece ani. Unii cred că Ahaz ar fi putut, de fapt, procrea un copil la vârsta de unsprezece ani; oricum la cincisprezece ani el a fost în mod sigur capabil sa procreeze. Alţii sugerează că ar fi vorba de o eroare de copiere. Realitatea este că nu dispunem de suficiente informaţii pentru a rezolva problema cronologiei lui Ahaz)

Nici nu s-a suit bine pe tron, că Ahaz a şi început să se dedea la idolatrie, în loc să urmeze exemplul lui David, Ahaz a ales lucrurile rele ale regatului de nord Israel care să-i fie călăuză în viaţă. Astfel Ahaz a reintrodus abominabilul ritual al sacrificării copiilor în Valea Fiului lui Hinom, din imediata apropiere a Ierusalimului. Or, închinarea la zeul Moloc, în care se încadra această sacrificare a copiilor, nu se mai practicase încă din vremea lui Solomon (1 Regi 11:7). Acum însă toate genurile de idolatrie şi de urâciuni au început să fie din nou practicate şi promovate pe scară largă.

Din pricina aceasta, Domnul a adus o mulţime de adversari împotriva lui Iuda. Isaia ne spune că Rezin, regele Siriei, şi Peca, regele Israelului, s-au aliat în lupta împotriva Ierusalimului. Nu au reuşit să nimicească cetatea de scaun, dar au făcut multe ravagii în Iuda. Israeliţii au ucis o sută douăzeci de mii de oameni într-o singură zi, luând în acelaşi timp două sute de prizonieri. Mulţi nobili au fost ucişi cu această ocazie. Tocmai în perioada când Ahaz a fost ameninţat de Rezin şi de Peca, Dumnezeu, în harul Său, a dăruit casei lui Israel, prin el, promisiunea naşterii din fecioară a lui Emanuel (Isaia 7:14).

Israeliţii erau porniţi să-i înrobească pe fraţii lor din Iuda, ceea ce, desigur, era interzis în Legea lui Moise. Dar Domnul a trimis un profet, care să-i avertizeze ca nu cumva să facă aşa, deoarece îi păştea mânia aprinsă a Domnului. E drept că Israel a fost instrumentul folosit de Dumnezeu pentru a o judeca pe Iuda, dar cruzimea de care a dat dovadă regatul de nord împotriva fraţilor săi din sud a fost nejustificată. Unele din căpeteniile Efraimului (adică ale Israelului) au avut însă destulă pricepere ca să asculte de cuvintele profetului Oded şi să asigure eliberarea captivilor, care au fost apoi echipaţi şi hrăniţi din prada de război, după care au fost trimişi acasă.

În acest timp, regele Ahaz a fost atacat şi de popoare pe care tatăl său le subjugase, respectiv Edom şi Filistia. Dar în loc să se îndrepte spre Domnul în marea lui strâmtorare, Ahaz a solicitat ajutorul regelui Tiglat-Pileser al Asiriei. Asistenţa militară a asirienilor a cumpărat-o cu aurul din templu şi din palatul regal. În consecinţă, regele Asiriei a atacat Siria, omorându-l pe Rezin la Damasc (2 Regi 16:9). Când s-a dus Ahaz la Damasc, pentru a-l întâlni pe Tiglat-Pileser, a fost captivat de zeii sirienilor (2 Regi 16:8-10). Dar alianţa încheiată de Ahaz cu regele Asiriei s-a dovedit foarte costisitoare, deoarece Asiria l-a înşelat, obligându-l să plătească un tribut apăsător. Şi mai grav, alipirea lui Ahaz de idolii Siriei s-a dovedit fatală, deoarece a atras mânia aprinsă a lui Iehova. Regele Ahaz a înrădăcinat idolatria atât de adânc în Iuda încât nici măcar Ezechia, fiul său, nu a putut s-o dezrădăcineze cu totul. Când a murit, Ahaz nu a fost îngropat în mormintele regale.(Doi Regi 16:20 spune ca Ahaz a fost îngropat alături de părinţii săi, pe când 2Cronici 28:27 spune că nu a fost înhumat în mormintele regale. Ambele afirmaţii sunt adevărate. El a fost adăugat la părinţii săi şi a fost îngropat cu ei (adică în cetatea Ierusalim), deşi nu chiar în mormintele regale). Ahaz este numit regele Israelului în versetul 19. Uneori regii lui Iuda au primit acest nume. (vezi 2 Cronici 21:2).

M. Regele Ezechia (cap. 29-32)

Biblia acordă câteva capitole bune domniei lui Ezechia. În cartea 2 Regi 1 se alocă trei capitole (18-20), iar în Isaia patru capitole (36-39). În cartea de faţă, 2 Cronici, îi sunt rezervate tot patru capitole.

2 Cronici prezintă mai cu seamă demersurile sale de ordin religios, pe când 2 Regi se ocupă în principal de realizările sale pe plan politic şi extern. Ambele cărţi subliniază însă remarcabilul său caracter şi devotamentul faţă de Domnul.

Ezechia a început reforma sa plecând de la liderii religioşi. I-a chemat pe preoţi şi pe leviţi, poruncindu-le să se consacre pe ei înşişi şi templul. Din pricina necredincioşiei părinţilor lor, mânia Domnului s-a abătut peste ţară, drept care mulţi oameni au fost deja ucişi sau duşi în captivitate. Regele a ţinut cu tot dinadinsul să se pună în ordine pe el şi regatul asupra căruia domnea faţă de Dumnezeu, lucru pe care i-a îndemnat pe preoţi şi pe leviţi să-l facă şi ei.

Leviţii menţionaţi pe nume în versetele 12-14 i-au condus pe fraţii lor la ascultarea de porunca regelui. Astfel ei au curăţit (v. 18) curţile timp de opt zile, apoi templul propriu-zis încă opt zile (v. 17). Au dereticat şi au pregătit ustensilele pentru slujba din templu, apoi l-au informat pe

regele Ezechia că totul s-a făcut după cum poruncise el. Ezechia a adus o jertfă de păcat pentru regat. Sângele jertfelor pentru păcat şi al jertfelor mistuite a fost folosit pentru curăţirea altarului.

Preoţii şi leviţii au fost repartizaţi fiecare la locul său, aşa cum rânduise David, cântând şi intonând melodii cu instrumentele lor sfinţite, în timp ce se aduceau jertfe. Toţi cei aflaţi acolo cu acel prilej s-au plecat înaintea Domnului, închinându-I-se împreună cu leviţii. Iar cei ce au simţit îndemnul au adus jertfe mistuite şi jertfe de mulţumire. Atât de multe daruri de bunăvoie au fost făcute încât leviţii au trebuit să dea o mână de ajutor preoţilor la înjunghierea animalelor de sacrificiu, întrucât nu au fost destui preoţi care să se fi sfinţit. Oamenii s-au bucurat de această neaşteptată stare de trezire spirituală care a venit peste ei, încolţind în ei speranţa unui viitor mai bun pentru Iuda. Toate acestea nu au fost însă decât începutul reformelor lui Ezechia.

Capitolul 30 se ocupă în întregime de demersurile lui Ezechia de a reintroduce sărbătoarea Paştelui, ce nu se mai serbase încă din perioada anterioară scindării împărăţiei (2 Cronici 8:13).

În prima lună regele curăţise templul şi restabilise serviciile religioase din cadrul acestuia, în luna a doua el a făcut pregătirile pentru sărbătorirea Paştelui şi a sărbătorii azimilor. După Numeri 9:11, Paştele se putea serba în luna a doua, dacă cineva se întina în urma unui deces sau dacă se întâmpla să fie plecat într-o călătorie. În cazul lui Ezechia, nu s-a putut serba Paştele în prima lună, când prevedea legea, din pricina numărului mare de preoţi care nu s-a consacrat (v. 3). Or, fiind o sărbătoare naţională, trebuia invitat tot poporul. Prin urmare, au fost trimişi emisari pe tot cuprinsul regatelor Iuda şi Israel, ca să-i cheme pe oameni la Ierusalim în această perioadă, Israelul era o provincie a imperiului asirian, cei mai mulţi dintre locuitorii săi fiind deja deportaţi. Dar Ezechia a reuşit să-i invite pe israeliţii rămaşi, fără sa întâmpine opoziţie din partea asirienilor.

Cei mai mulţi dintre israeliţi i-au luat în râs pe emisarii care-i chemau să se întoarcă la Domnul. Dar o mică rămăşiţă s-a pocăit, venind la Ierusalim pentru a serba Pastele în primul an al domniei lui Ezechia, 716-715 Î.Cr. (2 Cronici 29:3).

Râvna poporului i-a ruşinat pe preoţi şi pe leviţi, determinându-i să-şi ia mai în serios îndatoririle. Cetatea a fost curăţită de întinarea păgânilor şi orice urmă de idolatrie a fost aruncată în pârâul Chedron.

Leviţii i-au ajutat pe cei ce erau necuraţi din punct de vedere ceremonial iar Ezechia s-a rugat ca Domnul să treacă cu vederea anumite nereguli, ţinând seama însă de atitudinea inimii oamenilor. Domnul i-a ascultat rugăciunea. Sărbătoarea azimilor a fost un prilej de mare bucurie, drept care s-au decis să o serbeze încă şapte zile. Regele şi liderii au adus propria lor contribuţie la animalele de jertfă pentru această sărbătoare prelungită. Ierusalimul a fost plin de bucurie. Întreaga adunare a fost binecuvântată. Lucrurile reintraseră pe făgaşul de odinioară, al epocii de aur a Israelului. Rugăciunile adresate de preoţi lui Iehova se auzeau din nou în cer.

Primul verset din capitolul 31 este legat de ultimul verset al capitolului anterior. Când au plecat de la Ierusalim oamenii din Iuda au nimicit cu desăvârşire idolii şi altarele idoleşti din Iuda, Beniamin, Efraim şi Manase, şi abia apoi au revenit la locuinţele lor.

În continuare, Ezechia le-a repartizat preoţilor şi leviţilor atribuţiile lor, asigurându-le întreţinerea prin intermediul zeciuielilor. Oamenii au răspuns cu atâta generozitate la apelul său, încât s-a strâns un mare belşug, şi încă a mai rămas.

A fost nevoie să fie rezervate mai multe încăperi din templu pentru înmagazinarea excesului de daruri strânse de la popor, în acest sens fiind desemnaţi oameni pricepuţi care să supravegheze întreaga operaţiune. Este prezentată lista acestor oameni, fapt ce demonstrează din nou credincioşia lui Dumnezeu, care ţine seama de fiecare, neuitând să recunoască serviciul adus de orice persoană cauzei Sale.

Deşi în Noul Testament nu ni se porunceşte să respectăm principiul zeciuielii (deci dăruirea unui procent de zece la sută din venitul cuiva), ni se porunceşte totuşi să practicăm dărnicia - sistematic şi proporţional cu venitul nostru.

Capitolul 31 se încheie cu cuvinte de elogiu la adresa lui Ezechia. Tot ce a făcut acesta pentru Dumnezeu a făcut cu toată inima. Nici nu e de mirare că a prosperat!

După ce au dus în captivitate triburile din nord (2 Regi 17), asirienii ameninţau acum că vor proceda la fel cu regatul Iuda. Ezechia, care plătise în trecut tribut lui Senaherib (2 Regi 18:13-16), a fost presat de asirieni să se predea, încredinţându-le regatul.

Când a invadat Senaherib regatul Iuda, Ezechia a ripostat, întrerupând alimentarea cu apă în exteriorul cetăţii, rezidind şi reparând zidul Ierusalimului, înarmându-i pe dregători şi încurajând locuitorii să privească la Iehova, şi să nu se teamă de armata asirienilor. G. Campbell Morgan scrie:

La prima vedere ni s-ar părea ciudat felul în care a răspuns Dumnezeu la credincioşia slujitorului Său, îngăduind ca regatul să-i fie invadat de forţe străine. Pentru a înţelege ce s-a întâmplat în realitate, trebuie să cunoaştem neapărat şi alte amănunte, care ne sunt prezentate la 2 Regi 18:7-16. Aici aflăm că Ezechia scuturase jugul regelui Asiriei, pe care tatăl său Ahaz consimţise să-l poarte. Gestul său a atras invadarea Iudei de către Senaherib. Apoi, într-un moment de slăbiciune, Ezechia i-a plătit un tribut apăsător, cedându-i conducerea, ca să-l cumpere. Numai că deznodământul a fost contrar rezultatelor scontate. Acum Senaherib a pretins nici mai mult, nici mai puţin decât însăşi predarea necondiţionata a lui Ezechia. În ceasul acesta de mare criză, provocat de propria sa şovăire, Ezechia a descoperit în inima sa resurse nebănuite, credinţa şi curajul său reînviind. Şi astfel el a trecut imediat la acţiuni decisive de umilire a inamicului. Întrerupând alimentarea cu apă, consolidând fortificaţiile, mobilizând forţele armate şi, în cele din urmă, dând poporului următoarea asigurare: „Mai mare este Cel care e cu noi decât cel care este cu ei.

Pe când asedia cetatea Lachiş, regele Asiriei a lansat o serie de provocări şi batjocuri la adresa lui Ezechia şi a poporului, lăsând să se înţeleagă că Iehova nu ar fi cu nimic mai puternic decât ceilalţi dumnezei pe care îi cucerise el deja şi sugerând că singurul lucru înţelept pe care l-ar putea face oamenii ar fi să nu mai asculte de Ezechia, ci să se predea. Versetul 12 arată că până şi asirienii auziseră despre reformele lui Ezechia. Dar Senaherib pierduse din vedere două lucruri: loialitatea poporului faţă de Ezechia şi puterea lui Iehova.

După ce Senaherib L-a luat în derâdere pe Domnul, Ezechia şi Isaia au început să se roage cu stăruinţă şi Domnul a trimis un înger, care a măcinat armata asiriană. Senaherib s-a întors în patrie umilit, fiind ulterior asasinat de proprii săi fii în templul dumnezeului său.

Boala şi vindecarea lui Ezechia au avut, probabil, loc înainte de asediul lui Senaherib. În boala sa, Ezechia L-a chemat pe Domnul, care i-a promis că-i va prelungi viaţa, confirmând promisiunea printr-un semn, în cadrul căruia s-a părut că soarele a mers înapoi un timp. Când însă Ezechia nu a răspuns cum s-ar fi cuvenit la acest gest de îndurare, Domnul S-a mâniat pe el. Dar pentru că Ezechia s-a smerit, pedeapsa nu a venit peste Iuda decât după moartea sa.

Sunt menţionate în mod special bogăţiile şi cinstea de care a avut parte Ezechia, precum şi tunelul pe care l-a construit pentru aducţiunea apei de la un izvor din Valea Chedron la un rezervor din interiorul Ierusalimului. (Vezi 2 Regi 20:20 pentru detalii suplimentare asupra acestui apeduct.)

Au sosit apoi ambasadori de la Babilon, intrigaţi de minunea din sferele cereşti de care i-a făcut parte Dumnezeu lui Ezechia. Era şi normal ca ei să fie foarte interesaţi de acest fenomen, deoarece se închinau soarelui şi stelelor. Dând dovadă de nechibzuinţă, regele le-a arătat întreg tezaurul său, trezind în ei dorinţa de a pune mâna pe aceste comori, dorinţă ce avea să li se împlinească nu după mult timp.

Celelalte fapte ale lui Ezechia sunt scrise în Isaia. Când a murit, Ezechia a fost îngropat, în cadrul unui serviciu funerar de mare ţinută, acordându-i-se toate onorurile. Fiul său Manase i-a urmat la tron.

N. Regele Manase (33:1-20)

Deşi a avut un tată atât de cucernic, Manase a fost total diferit, domnia sa fiind cea mai rea dintre toţi regii lui Iuda. Totodată a fost şi cea mai lungă: de cincizeci şi cinci de ani. Lungă este şi lista păcatelor lui Manase. Astfel el a întinat cetatea lui Dumnezeu şi templul, aducând idoli şi reintroducând practica incinerării copiilor în cinstea idolului Moloc, în Valea Fiului lui Hinom. Apoi a fost un ucigaş împătimit (2 Regi 21:16); Josephus ne spune că din ordinul său se organizau execuţii zilnice. Tradiţia ne spune că el l-a omorât pe profetul Isaia, ordonând secţionarea trupului acestuia (referirea de la Evrei 11:37 privitoare la faptul că unii eroi ai credinţei „au fost tăiaţi în două cu ferăstrăul" se înscrie probabil în această tradiţie). Când Manase a refuzat să asculte de Domnul şi sa se lepede de răutatea sa, Domnul l-a îmboldit pe regele Asiriei să-l prindă şi să-l ducă la Babilon, care se afla pe atunci sub control asirian.

Numai 2Cronici menţionează pocăinţa lui Manase (menţiunea din versetul 18 nu este o referire la cărţile canonice 1 şi 2 Regi, ci la o cronică seculară ce nu s-a păstrat). După ce a slujit tot felul de idoli detestabili, ani de-a rândul, Manase a aflat, în sfârşit, că Domnul este Dumnezeu, fiind convertit. Imediat a început să facă tot ce a putut pentru a conduce poporul înapoi la credincioşia faţă de Iehova şi pentru a eradica idolatria din regatul său. Înălţimile menţionate în versetul 17 erau utilizate pentru aducerea unor jertfe Domnului, în alt loc decât la Ierusalim. Desigur, legea interzicea această practică, dar ea continua totuşi.

O. Regele Amon

După moartea lui Manase, fiul său nu a continuat reformele începute de tatăl său, ci, mai degrabă, a perpetuat păcatele săvârşite de Manase în prima parte a vieţii sale. Tânărul rege Amon a domnit doar doi ani, fiind omorât de proprii săi servitori în propria sa casă. Apoi locuitorii ţării i-au executat pe ucigaşii lui Amon, aducând pe tronul lui Iuda pe fiul acestuia, Iosia.

P. Regele Iosia (cap. 34,35)

Altarele idolatre pe care le îndepărtase Manase din cetate (33:15) fuseseră readuse înapoi de Amon şi de supuşii săi. În al optulea an al domniei sale, regele adolescent Iosia a început să-L caute pe Dumnezeul tatălui său David. Patru ani mai târziu el a iniţiat reformele pentru care este cunoscut. Iosia a avut grijă să nu se repete aceeaşi greşeală pe care o făcuseră înaintaşii săi, drept care a distrus complet tot ce ţinea de idolatrie, arzând sau făcând praf toate aceste lucruri. El şi-a extins reformele până la cele mai îndepărtate colţuri ale Israelului.

Asemenea marilor reformatori dinaintea sa, curând el şi-a îndreptat atenţia spre repararea templului. Apoi a fost descoperit un exemplar al Cărţii Legii, care a fost citit în faţa regelui. Toate trezirile spirituale, revirimentele credinţei, mai mici sau mai mari, s-au bazat pe redescoperirea învăţăturii Cuvântului lui Dumnezeu. Marea Reformă protestantă din veacul al şaisprezecelea a început tot astfel.

Iosia a tratat cu toată seriozitatea avertismentele din Legea Domnului, trimiţând soli la profetesa Hulda, ca să întrebe dacă mai era îndurare pentru ei. Cuvintele ei au confirmat că mânia lui Dumnezeu se îndrepta spre ei. Dar i s-a spus că Iosia va fi cruţat, nefiindu-i dat să vadă nenorocirea care se va abate peste Iuda, asta pentru că inima lui a fost sensibilă şi pentru că s-a smerit, crezând Cuvântul Domnului.

Mănoasa vale Esdraelon, văzută de pe locul vechii cetăţii Meghido

Deşi ştia că judecata era inevitabilă, Iosia a strâns pe toţi bătrânii din Iuda şi a încheiat cu ei un legământ înaintea Domnului. El a aşezat Cuvântul lui Dumnezeu înaintea oamenilor, ca ei să poată înţelege cât de gravă era situaţia în care se aflau şi să simtă nevoia acută de pocăinţă.

Din pricina calităţilor puternice de lider pe care le poseda, Iosia a reuşit să promoveze în rândurile oamenilor o atitudine de loialitate faţă de Domnul, în tot timpul vieţii sale. Conţinutul versetului 33 este tratat mult mai dezvoltat la 2 Regi 23:4-20. Reforma care a urmat descoperirii cărţii legii şi încheierea legământului au fost şi mai profunde decât prima campanie de eradicare a răului din regatul lui Iosia.

Asemenea predecesorului său, Ezechia, Iosia i-a încurajat pe preoţi şi pe leviţi să-şi îndeplinească atribuţiile legate de prestarea serviciilor la timpul rânduit. Astfel ei au avut datoria de a reintroduce chivotul în templu, de a se organiza în cetele sau diviziile corespunzătoare, de a-şi ocupa locurile cuvenite în templu şi de a se curaţi şi pregăti pentru serbarea Paştelui. S-au oferit mai multe explicaţii posibile pentru faptul că chivotul fusese scos din templu, fiind acum readus. E posibil ca preoţii să-l fi purtat pe umeri, din loc în loc, pentru a-l proteja de întinare Manase sau un alt rege idolatru va fi ordonat scoaterea sa din templu. Iosia însuşi îl va fi scos din templu, pe timpul cât acesta a fost restaurat.

Întrucât ţara era sărăcită de asirieni, Iosia a asigurat cele mai multe din animalele de jertfă pentru această sărbătoare, la aceasta contribuind cu ce-au putut şi ceilalţi lideri şi preoţii. Rânduielile mozaice prescrise pentru sărbătorirea Paştelui şi a Sărbătorii Azimilor au fost urmat cu străşnicie, în litera şi în spiritul legii. În sunetul cântărilor de slava, regele şi tot alaiul său au celebrat cel mai remarcabil Paşte de la Samuel încoace. Nu a fost cel mai mare sau mai fastuos, dar a fost cel mai plăcut în ochii lui Iehova, probabil datorită calităţii închinării. Paştele acesta

a fost ţinut în acelaşi an în care a avut loc restaurarea templului (v. 19; cf. 34:8).

Nu se aminteşte nimic despre următorii treisprezece ani ai domniei lui Iosia. La vârsta de treizeci şi nouă de ani, a pornit la lupta împotriva regelui Neco al Egiptului. Armata egipteană se îndrepta spre nord, pentru a lupta alături de asirieni, împotriva babilonienilor (2 Regi 23:29). Iosia nu şi-a putut imagina că mâna lui Dumnezeu era în spatele acestor mişcări de trupe şi nu a întrebat pe Domnul ca să verifice dacă cuvintele lui Faraon erau adevărate. Deşi s-a deghizat, a fost descoperit şi omorât în timpul luptei.(A murit Iosia în Ierusalim (35:24) sau în Meghido (2 Regi 23:29)? El a fost rănit mortal în bătălia de la Meghido şi textul din Regi spune că a murit acolo deoarece acolo a suferit trauma care i-a cauzat moartea. În schimb, cartea Cronici precizează că Iosia a murit la Ierusalim. Este exact cum am spune în vremea noastră despre cineva că a murit într-un accident de automobil, deşi, în realitate, persoana respectivă a decedat, cum se întâmplă de cele mai multe ori, la puţin timp după aceea, la spital. Astfel se subliniază că accidentul a fost cauza decesului, chiar dacă alta a fost locaţia unde a avut loc momentul propriu-zis al încetării sale din viaţă) A fost jelit de supuşii săi, care au deplâns moartea sa, mai ales că cei care credeau în cuvântul Domnului ştiau că odată cu ieşirea de pe scenă a lui Iosia, judecata divină era de-acum iminentă (34:22-28).

John Whitcomb comentează pe marginea acestor evenimente:

Acum urmează unul din cele mai ciudate episoade din întreaga istorie a Vechiului Testament. Regele păgân Neco II al Egiptului l-a informat pe Iosia: „Dumnezeu mi-a poruncit să mă grăbesc", atrăgându-i atenţia că dacă Iosia se va amesteca în planul lui Dumnezeu, Dumnezeu îl va nimici (2Cronici 35:21). Firește, am fi tentaţi să respingem numaidecât această afirmaţie, calificând-o drept propagandă, dacă nu am citi în continuare explicaţia cronicarului, potrivit căreia: „Iosia nu a ascultat de cuvintele lui Neco venite din gura lui Dumnezeu"! Mai mult, Neco va fi crezut, deoarece Iosia a fost omorât. Ce înseamnă toate acestea? Şi-a pierdut Iosia mântuirea din pricina neascultării? Nicidecum, deoarece Hulda afirmase că el va muri „în pace" (2 Cronici 34:28), Să fi fost oare Faraonul Neco un profet al lui Dumnezeu? Nu, deoarece Dumnezeu mai vorbise nemijlocit unor regi păgâni în diverse alte momente ale istoriei, fără ca acest lucru să le fi transformat neapărat inimile (vezi Geneza 12:17-20; 2:3-7). Putem conchide, aşadar, că Dumnezeu a dorit ca armata egipteană să se deplaseze la fluviul Eufrat pentru ca Nebucadneţar s-o poată distruge, împreună cu armata asiriană, împlinind astfel avertismentele Sale anterioare că babilonienii vor cuceri şi pedepsi Iuda (vezi Ieremia 25:8-11).

Ieremia a deplâns moartea lui Iosia. Cântăreţii şi-au adus aminte de el chiar şi după exilul babilonean. Iosia a fost un om al Cărţii; el a trăit călăuzit de Legea Domnului şi credincioşia lui este consemnată pe veci în Cuvântul lui Dumnezeu. La Ieremia 22:16 citim: ,,«El a judecat pricina celui sărac şi nevoiaş şi era bine. Nu înseamnă oare aceasta a Mă cunoaşte pe Mine?» spune Domnul." Iosua a demonstrat prin viaţa sa că-L cunoştea pe Domnul. El a început încă de timpuriu să-L caute pe Dumnezeu (34:3), având grijă să asculte apoi de toată lumina suplimentară ce i-a fost dăruită. „înainte de Iosia n-a mai fost nici un împărat ca el care să se întoarcă la Domnul cu toată inima sa, cu tot sufletul său şi cu toată tăria sa, după toată Legea lui Moise; nici după el nu s-a ridicat nici unul ca el" (2Regi 23:25).

Q. Regele Iehoahaz

Ducerea lui Iuda în captivitatea babiloneană a avut loc în mai multe etape. În anul 605 Î.Cr. Nebucadneţar a intrat în Ierusalim, l-a făcut pe regele Iehoiachim vasalul său, şi a dus în Babilon o serie de captivi, între care şi pe Daniel (2 Regi 24:1). În anul 597 Î.Cr., Nebucadneţar a invadat din nou Ierusalimul, deportându-i pe Iehoiachin şi luând alţi captivi, între care şi pe Ezechiel (2 Regi 24:10). În fine, în anul 586 Î.Cr., Nebucadneţar a distrus templul, ducând-i în captivitate pe toţi, în afară de câţiva dintre cei mai săraci locuitori ai ţării (2 Regi 25:1 -10).

Iehoahaz a domnit doar trei luni, fiind detronat de regele Egiptului şi obligat să plătească un tribut apăsător. Iehoahaz a fost un om rău, spre deosebire de tatăl său Iosia (cf. 2 Regi 23:31-34). A fost dus în Egipt, unde a murit.

R. Regele Iehoiachim

Eliachim numit şi Iehoiachim era fratele mai vârstnic al lui Iehoahaz. El a fost aşezat pe tron de către Neco. Domnia sa de unsprezece ani a fost caracterizată de răutate, fiind întreruptă de Nebucadneţar, care a jefuit templul în anul 605 Î.Cr. Nebucadneţar voia să-l ducă pe Iehoiachim la Babilon, dar nu a reuşit. Deşi Cronici nu consemnează acest lucru, ştim însă că Iehoiachim a murit lipsit de slavă pe când se afla încă în Ierusalim, aşa cum profeţise Ieremia (Ieremia 22:19; 36:30).

S. Regele Iehoiachin

Iehoiachin avea optsprezece ani (text marginal NKJV30) când a devenit rege. După o scurtă domnie de trei luni şi zece zile, Iehoiachin a capitulat, predând Ierusalimul, petrecându-şi următorii treizeci şi şapte de ani ai vieţii într-o temniţă din Babilon. (Versetul 9 spune că Iehoiachin avea opt ani când a devenii rege, pe când 2 Regi 24:8 spune că avea optsprezece ani. Negreşit versetul 9 conţine, o eroare comisă de copişti, deoarece Iehoiachin avea neveste în momentul când s-a predat babilonienilor, la numai câteva luni după ce a urcat pe tron (2 Regi 24:15). Unele manuscrise ebraice, Septuaginta şi de asemenea, câteva versiuni siriace conţin varianta optsprezece ani). După moartea lui Nebucadneţar, a fost eliberat şi aşezat într-o poziţie de onoare (2 Regi 25:27-30).

T. Regele Zedechia

Zedechia, care se numea şi Matania, a fost un alt fiu al lui Iosia. Când Iehoiachin şi-a demonstrat infidelitatea faţă de babilonieni, aceştia l-au ales pe Zedechia să ocupe tronul lui Iuda în locul său. Zedechia a făcut ceea ce este rău, refuzând să se smerească înaintea profetului Ieremia. De asemenea şi-a călcat jurământul faţă de Nebucadneţar, răzvrătindu-se. Ierusalimul a trecut apoi printr-un groaznic asediu de un an şi jumătate. Când caldeenii (babilonienii) au cucerit cetatea în anul 586 Î.Cr., au distrus-o, împreună cu templul, după care au dus în exil toată populaţia, în afară de locuitorii cei mai săraci ai ţării.

IV. CAPTIVITATEA BABILONEANĂ

Timp de 490 de ani, poporul evreu refuzase să ţină anul sabatic. Acum pământul evreilor avea să ţină un sabat impus, de şaptezeci de ani. Referitor la diversele metode de calculare a celor şaptezeci de ani cat a durat Exilul Babilonean, vezi Introducerea la Comentariul asupra cărţii Ezra.

V. DECRETUL LUI CIRUS

Pe când locuitorii regatului Iuda s-au aflat în captivitate, Babilonul a fost cucerit de Medo-Persia. La şaptezeci de ani după ce începuse Exilul, Cirus, regele Persiei, a emis o proclamaţie, prin care le permitea evreilor să revină în patria lor.

Este demnă de remarcat ordinea cărţilor în Biblia ebraică, cartea Cronici ocupând locul ultim. Astfel, în loc să se termine „cu un blestem" (Maleahi 4:6), Biblia Ebraică se încheie pe o notă pozitivă, încurajatoare: "Aşa vorbeşte Cirus, regele Persiei: Domnul Dumnezeul cerurilor mi-a dat toate împărăţiile pământului. El mi-a poruncit să-I construiesc o casă în Ierusalim, care este în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Domnul Dumnezeul lui să fie cu el şi să se suie!"

clickbible.org